

NOVICE

LETO V. št. 1

V KOČEVJU, DNE 1. JANUARJA 1960

Cena 15 din

Kmetijstvu pomembno mesto

V Ljubljani je zasedal plenum Okrajnega komiteja Zveze komunistov. Na tem plenumu so člani in sekretarji občinskih komitejev ljubljanskega okraja poslušali referat o Nalogah Zveze komunistov pri uveljavljanju socialistične politike na vasi, ki ga je podal tov. Mikoš Boris. Po obširni razpravi je komitej sprejel vrsto sklepov, ki jih bo mogoče uresničiti tudi v občini bivšega kočevskega okraja.

Osnovna naloga v kmetijstvu danes je, da naše kmetijstvo hitreje moderniziramo in industrializiramo in da v tej modernizaciji dosežemo tak tempo napredka, kakršen je bil doslej znan le v industriji. Za tak nagel razvoj pa imamo vrsto resnih možnosti, kar so pokazala tudi zadnja leta, v katerih smo dosegli izredne uspehe v kmetijstvu, ki že sedaj močno vplivajo na celotno gibanje našega gospodarstva. Prav te dni je Kočevsko kmetijsko gozdarsko posestvo dobilo zvezno nagrado 2 milijona dinarjev za dosežne uspehe v pridobivanju in uporabi sena.

Razvoj kmetijstva ima za naše kraje še prav poseben pomen, ker je pravzaprav ta gospodarska panoga tista, ki predstavlja najresnejšo perspektivno gospodarsko panogo, in to v živinoreji. Ob teh pogojih dobivajo kmetijske zadruge in njihovo proizvodno sodelovanje s kmetovalci posebno pomembno vlogo. Zaradi tega bo treba tudi v naših občinah razmisliti, da združimo one zadruge, ki morda k taki združitvi že težijo ali pa ki so že sedaj gospodarsko premalo močne, da bi mogle prevzemati še večja proizvodna bremena.

Kmetovalcem bi bilo treba temeljito razložiti kakšno vsebino ima kooperacija in kakšne oblike lahko zavzame na področju živinoreje in pridobivanja krmnih

rastlin. Na vsak način je treba zajamčiti spoštovanje gospodarskih interesov obeh strani v takšnem proizvodnem sodelovanju, ker je to edina pot k tesnejšemu sodelovanju kmetijskih zadrug pa tudi posestev, ki so doslej stala preveč ob strani.

Kako silno pereče postaja vprašanje povečanja kmetijske proizvodnje, nazorno kažejo vedno slabši in slabši življenjski pogoji v mnogih naših vaseh, recimo v dolini Kolpe, Cabranke, v Loškem potoku in tako dalje. Rešitev tega problema ni samo v gradnji industrije in raznih delavnic, ki so velikokrat gospodarsko lahko zelo problematične. Rešitev dejansko leži v naprednejšem in modernejšem kmetovanju. Zadruga in posestva bodo pri tem morala odločnoje kot doslej pomagati. Ljudski odbori pa bodo morali zajamčiti, da se bodo vrnili v naraščanje materialne osnove za kmetijsko proizvodnjo vsa ona sredstva, ki se stekajo iz kmetijstva v razne sklade. Zato bo v prihodnjih letih morala veljati posebna skrb ljudskih odborov, da krepijo zadruga na svojem področju in jim pomagajo, da se okrepijo in da se v celoti usposobijo, da uvedejo na svojih površinah in na površinah vključenih v proizvodno sodelovanje, moderno gospodarjenje. Okrajni komitej se je zaradi tega zavzel, da bi v bodoče ne sestavljale več načrte za kooperacijo zadrugne zveze, ampak zadrugi svetil pri zadrugah in to za tiste vrste žit ali krmnih rastlin, ki jih kraj ob svoji kmetijski proizvodni specializaciji najbolj rabi. Kjer so že doslej spoštovali to načelo je bilo tudi v celoti uveljavljeno načelo spoštovanja gospodarske zainteresiranosti obeh pogodbenih strank v kooperaciji. Letos pri sklepanju novih pogodb ni bilo novih ali posebnih težav, ker so kmetje spoznali prednost kooperacije in so se sami prijavili zanjo. Zaradi tega je treba vsebinski kooperacije in njenemu daljnosežnemu pomenu dati poseben poudarek in tudi več pozornosti kot doslej.

Zanimiva je bila razprava o novi diferenciaciji, ki se danes vse bolj pojavlja na vasi. Vedno več je namreč primerov, da napredni vstopajo v kooperacijo, seveda takrat, kadar se prepričajo, da bodo v kooperaciji uveljavljene modernejše obdelovalne metode in da bo tako tudi rezultat boljši. Tam pa, kjer je zaostalost posebno velika, se sodelovanju upirajo prav oni kmetje, ki jim je kooperiranje že sedaj potrebno, da bi izboljšali svoj položaj in odprli perspektivo za mlade ljudi na vasi. Tako se danes vas ne deli več na bogate in siromašne, ampak se vedno bolj in bolj deli na one, ki vedno bolj razumejo duh novega časa, ki ga je prinesla v deželo naraščajoča industrializacija, in one, ki teh

spremenb ne razumejo in bodo zaradi tega počasi začeli tudi materialno trpeti, ker bodo imeli manj za življenje. Res je namreč, da je že danes iz vasi v mesta izredno močan odtok delovne sile tudi zaradi tega, ker so delovni pogoji v mestih mnogo boljši kakor na vasi, ker je naša zakonodaja ustvarila že celo vrsto nespornih prednosti, ki jih privatni kmetovalec nima.

Vse organizacije, kmetijske, zadrugne in družbeno politične, bodo zaradi tega morale večkrat, temeljiteje in neposredneje govoriti z našimi kmeti, jim pomagati da povečajo proizvodnjo in da tako pomagajo sebi izboljšati življenjsko raven in obenem prispevati k boljši oskrbi mestnega prebivalstva, da bi to ustvarjalo več in ceneje tudi za kmetško prebivalstvo.

Prazniki novega leta so prežeti z otroškim veseljem ob okrašenih in obloženi novoletni jelki

Vse urediti do 20-letnice začetka upora

Razširjeni plenum Občinskega odbora Zveze borcev Kočevje, ki je bil 18. decembra, je opozoril na mnoge stvari iz dela in življenja organizacije Zveze borcev. Plenum je sprejel sklep, da naj osnovne organizacije ZB začnejo čimprej z občnimi zbori. Z zbori morajo zaključiti do 15. januarja 1960.

Na prejšnjem plenumu so bili predloženi predlogi, da se pri razpravi o dopolnilni plači za borce, ki so vstopili v NOV pred 9. septembrom 1943 je omogočila prizadetim ljudem višje prejemke, to je, da prejmejo razliko med plačo, ki jo prejmejo za svoje delo, tako da bodo znašali njihovi prejemki do 16.200 din mesečno. Urejeno je bilo tudi za otroke padlih borcev, ki prejmejo posebne dodatke.

Na plenumu so ugotovili, da je bilo zdravljenju bivših borcev posvečena velika skrb. Taka skrb naj bo tudi v bodoče. Razprava na plenumu je pokazala, da so organizacije ZB posvečile preveliko pozornost političnemu delu. Zvezo borcev moramo smatrati najpomembnejšo družbeno politično organizacijo takoj za Socialistično zvezo. Zato pa je potrebno, da je vsak član ZB tudi aktiven politični delavec. Na žalost pa imamo še vedno primere, da so nekateri člani ZB izven Socialistične zveze.

Med bivšimi borci imamo nekaj primerov alkoholikov. Te ljudi moramo vzgajati, da bodo postali koristni člani naše družbe. Alkohol uničuje človeka moralno in materialno. Proslavam državnih praznikov bi morali posvetiti večjo pozornost. Zato pa so prve poklicane organizacije ZB. Odbori ZB naj bi pregledali primere izključenih članov iz Zveze borcev in tistih, ki imajo pogoje, a še niso člani ZB in jih sprejeli v organizacijo. Skupno z ZK naj bi pregledali primere izključenih članov in bivših borcev iz Zveze komunistov, in potem tiste, ki imajo pogoje, predlagali za sprejem v ZK.

Danes je še čas, da si bivši borci pridobijo znanje, posebno pa velja to za mlajše člane ZB. Zapomniti si je treba, da brez potrebne šolske izobrazbe ne moreš napredovati v službi, pa najsi bo na katerem koli delovnem mestu. Materialna vprašanja članov ZB se ugodno rešujejo. V zadnjem obdobju je bilo izdano več zakonov v korist in zaščito bivših partizanov in družin padlih borcev. Po večine so bile pokojnine in invalidnine. Prav tako so bili deležni materialne zaščite tudi mirnodobski invalidi.

Da bodo grobišča padlih borcev boljše oskrbovana kot doslej, naj bi na organizacije ZB na občnih zborih zadolžile člana, ki bi skrbeli za grobišča in spomenike. Pa še en umesten predlog: Na krajevnem odboru ZB naj bi se zbrali člani in napisali zgodovino NOV svojega kraja, zapiske pa potem poslali muzeju v Kočevje.

Udeleženci plenuma so dali še vrsto drugih predlogov iz raznih področij dejavnosti. Iz žive razprave je bilo opaziti, da so bivši borci in aktivisti zainteresirani za vse kar se dogaja pri nas. Po končani razpravi, ki je dala obilo napotkov pred občnimi zbori ZB, so sprejeli več sklepov, katere bodo še izpopolnili in dali v razpravo organizacijam ZB. Najpomembnejši sklepi so:

● Z občnimi zbori krajevnih organizacij ZB je treba čimprej začeti, končati pa do 15. januarja 1960;

● Za Dan borca prihodnjega leta bo v Starem logu odkrit spomenik in urejeno grobišče 74 padlih borcev. Tam naj bi bila ob tej priložnosti osrednja proslava, mogoče celo v okrajnem merilu;

● Drugo leto je treba prekopati in posmrtno ostanke padlih borcev prenesti na partizanska grobišča;

● Dokončno bo treba drugo leto urediti partizanska grobišča;

● Člani naj bi se v večjem številu naročili na revijo »Borec«;

● Ustanovi naj se stanovanjska zadruga, katere člani bodo bivši borci. Namen zadruge bi bil, da bi bivši partizani potom zadruge gradili stanovanja.

Na plenumu so z navdušenjem pozdravili predlog, da se pošlje obolelemu tovarišu Francu Leskošku-Luki pozdravno pismo z željo, da bi bil čimprej zdrav.

Program dedka Mraza

Kočevje, dne 26. decembra.

Pripravljali odbor za proslavo novoletne jelke pri Občinskem odboru SZDL v Kočevju je pripravil vse potrebno za uspešno izvedbo novoletne jelke. Najvažnejšo vlogo bo imel seveda dedek Mraz. V sprejedu po mestu in na Rudniku ga bodo spremljali marsovec, gusarji, Sneguljčica, snežinka, konjeniki. Za proslavo novoletne jelke smo silili,

da so zbrana precejšnja denarna sredstva za obdaritev šolskih otrok po šolah in cibibanov po otroških vrtcih. Vsi otroci bodo lepo obdarovani. Obdaritev so s svojimi prispevki omogočila Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje, Državno posestvo »Snežnik« Kočevska Reka, »Ključavničarstvo«, »Trgopromet«, Rudnik Kočevje, »Elektros«, »Avto«, ObLO, Kočevski tisk itd. Lep primer je dal tudi Nikola Tršič, ki je prispeval 10.000 dinarjev.

Tokrat bodo za novoletno jelko obdarovani tudi otroci padlih borcev, ki so brez obeh roditeljev in otroci socialno ogroženih družin. V času od 27. do 31. decembra bo v kavarni »Zvezda« v Kočevju otroško zabavišče. Kaj več vam o tem ne bomo povedali. Staršem svetujemo, da popeljejo v omenjenih dneh svoje otroke v kavarno »Zvezdo«. Prepričani smo, da nam bodo za naše opozorilo hvaležni. Vsem otrokom želimo, da bi se v času novoletne jelke dobro imeli in zabavali.

V novo brazdo!

Spet smo obrnili novo brazdo do kraja. Oče je držal plug, sin kolic, sinček je gonil vole. Na robu njive smo obstali, si obrisali pot in se ozrli po brazdi.

»Ni slaba!« je s prikritim ponosom rekel oče.

»Ne, ni slaba!« je veselo pritrtil sin. Nato pa je počasi dodal: »Ampak lahko bi bila bolj ravna!«

»In tudi bolj globoka!« je pristavil oče.

»In nemara nekoliko daljša!« se je oglašil sinček.

Tako smo presojali. In tako je popolnoma prav, zakaj samo tako je res človeško, samo tako je res ustvarjalno. Naposled pa smo se spet zadovoljno nasmehnil, razširili roke in rekli:

»No, bo pa druga boljša!«

Tako je z nami, orači naše dežele. Spet se nam je izteklo leto, in spet smo prericali novo brazdo do kraja. Obrisali si bomo znoj, si v topli vodi umili roke in si porazli žulje. Počistili bomo domove, okrasili dvorane, pregnili mize, in na Silvestrovo se bomo zbrali. Pozabili bomo trud, muke in težave. Z jasnim pogledom bomo zrlj drug drugemu v oči. In ko bo odbila dvanaesta ura, bomo vstali, zvrnili kozarec do dna, si segli v roko in si iz srca zaželeli:

»Za novo brazdo! Za srečno in veselo novo leto!«

Tako bomo stali in si voščili po vsej deželi, zakaj pri nas je vsako novo leto res novo leto: leto novih načrtov, novega dela, novega truda in napora, a tudi nove sreče in veselja, ker vidimo uspehe svoje moči in svoje volje.

Vsako leto je nova brazda na velikem polju naše domovine. In kar odkrito priznamo, da je ni lahko zorati. Podedovali smo še mnogo ledine, in med vojno je marsikatero njivo zarasel plevel, da jo je bilo treba znova obrniti in preznokiti v rodovitven svet. In pomlad je bila pozna. In vreme je bilo nasprotno: umazano deževje in krivi vetrovi. In čez plotove so se drli na nas:

»Ne tako, trmoglavci! Obrnite se! Sprejad plug, voli zadaj!«

Mi pa smo molčali in orali po svoji pameti, kakor smo prej po svoji pameti obračali puške. Prva brazda je bila seveda najtežja, druga težka, tretja že lažja, četrta — kljub nepričakovanim mukam in težavam — še lažja, ker sta nam že pomagala veselje in ponos nad prvimi tremi zoranimi brazdami. In od takrat orjemo vsako leto laže, zakaj če smo prvo leto začeli z lesenimi plugi, orjemo danes s traktorji.

In orjemo na vseh poljih. Na njivah so globoko brazde črne zemlje, v jeklnarnah neskončne brazde žarečega jekla, v tovarnah orjejo stroji, v šolah orje mladina v novo znanje, iz kraja v kraj so svetle brazde novih cest...

Ledina se krči, njiva se širi. Brazda gre k brazdi. Jutri bomo začeli novo. Zato pa se zdaj povslovimo. In ko bo odbila dvanaesta ura, vstanimo, dvignimo čaše in napijmo:

»Za novo brazdo! Za srečno in veselo leto 1960!«

CIRIL KOSMAČ

Novi odbori Socialistične zveze

V nedeljo 20. decembra je bila v jutranjih urah gosta megla in mrzlo, da te je zeblo do kosti. Ze v zgodnjih jutranjih urah sem napregel jeklenega konjčca, ki me je ponesel iz enega do drugega kraja Ribniške in Sodraške doline. Na svoji poti sem se srečeval z ljudmi, starejšimi in mlajšimi, ki so prihajali ali odhajali z volišč. Tega dne so imeli v občini Ribnica volitve v vodstva osnovnih organizacij Socialistične zveze.

»Na volitve smo se dobro pripravili,« mi je v razgovoru dejal sekretar Občinskega komiteja ZK Ribnica tovariš Janez Picelj, »zato računamo na dobro udeležbo,« je še dodal.

Na volišču v Ribnici sem se mudil okrog 9. ure. Bila je taka gneča, da so ljudje skoraj »nosili« eden drugega. Komaj sem se prebrinil do članov volilne komisije, ki so mi povedali, da je do takrat volilo že 226 volivcev. Na voliščih so izdajali novim članom tudi članske knjižice. Na ribniškem volišču je bilo polno ljudi vse od 7. ure naprej, ko so odprli volišče.

V Hrovači je stal pred voliščem lep slayvolok z napisom »Vsi na volitve«. Tudi volišče je bilo lepo okrašeno. Do 9.30 ure je volilo 56 državljanov. V tem kraju imajo

vseh volivcev 177, v članstvu SZDL pa so imeli doslej 78 ljudi. Jutranji rezultati so napovedovali, da se bo število članov Socialistične zveze v tem kraju precej dvignilo. Člani volilne komisije so mi povedali, da je med prvimi volili 80-letni Jernej Kožar, upokojenec iz Hrovače in dal s tem vzgled mladim ljudem.

Iz Hrovače me je vodila pot v Nemško vas. V tem kraju imajo 158 volivcev, članov SZDL pa so imeli 81. Do pol desetih je volilo 30 članov. Komisiji sem zaželel veliko dela, potem pa sem se oglašil na volišču v

PRIGORICI

Najprej kratek pomenek s člani volilne komisije, kako potekajo volitve. Do 10. ure se je zglasilo na volišču 38 volivcev. Med prvimi je volil vojni invalid Vidic iz Prigorice. Zvedel sem tudi, da imajo skupno 274 volivcev, registriranih članov SZDL pa je bilo 80. Poslovil sem se z željo, da bi se vrste članstva v SZDL čimbolj povečale.

Dolenja vas je imela doslej v članstvu Socialistične zveze komaj 22 odstotkov vseh vpisanih volivcev, katerih je skupno 395. To ni

nič kaj dober sloves. Ko sem v jutranjih urah razgovarjal s člani občinske volilne komisije, so mi povedali, da jih najbolj skrbi, kako bo z volilnimi rezultati v Dolenji vasi. Ko sem se mudil na volišču v Dolenji vasi, so imeli člani volilne komisije polne roke dela. Do 9. ure je volilo od 98 članov SZDL, kolkor so jih imeli doteraj, 48, 18 pa je bilo novih. Skupno je do 9. ure volilo 66 ljudi. Volišče so imeli lepo okrašeno, kar velja tudi za ostala volišča.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vsem prebivalcem okraja želi srečno in uspehov polno novo leto

1960

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA

Priprave na volitve v odbore SZDL

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM OBČINSKEGA ODBORA SZDL TOV. IGNACEM KARNIČNIKOM

Prosimo Vas, da nam poveste o značilnostih zadnjih občinskih zborov organizacij SZDL.

Na vsakem zboru volivcev ali drugih sestankih postavljajo volivci različna vprašanja, ki so važna za njihov kraj ali pa so splošnega pomena. V novo uvedeni rubriki »Tribuna volivcev«, bomo objavljali vprašanja volivcev in odgovore nanje, ki jih bodo dali predstavniki ljudskih odborov in drugi.

Namen rubrike je, da volivci sproti in hitro dobijo odgovore na vsa vprašanja, ki jih težijo. Za to prosimo volivce in druge, da nam taka vprašanja čimprej pošljejo.

Zakaj se je Občinski ljudski odbor Kočevje odločil združiti gostinske obrate v eno gostinjsko podjetje in kaj pričakuje od tega ukrepa?

Občinski ljudski odbor Kočevje se je odločil za združitve gostinskih obratov iz več razlogov. Najvažnejši je ta, da sedanja organizacijska oblika gostinstva ni omogočala niti delavskega niti družbenega upravljanja, ker je bilo povprečno število zaposlenih v enem gostinskem obratu le od dva do pet članov.

Zaradi take razdrobljenosti gostinstvo ni moglo ustvariti nujnih potrebnih lastnih sredstev in obnavljati lastnih prostorov (poslovnih) tako, kot bi bilo zaželeno.

Z združitvijo gostin v eno podjetje, bo mogoče uvesti delavsko upravljanje. Lastna sredstva se bodo povečala in jih bo mogoče racionalneje uporabljati.

Pričakujemo, da se bo izboljšala tudi kadrovska zasedba v gostinskih obratih.

Drago Benčina, načelnik oddel. za gosp. in komunalne zadeve

Zadružnik M. O. sprašuje zakaj ne izvajajo odlok Občinskega ljudskega odbora Kočevje o ukrepih za racionalno izkoriščanje kmetijskih zemljišč, ki je bil objavljen v »Glasniku«.

Odlok Občinskega ljudskega odbora Kočevje, ki je bil objavljen v »Glasniku« Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana, št. 73 z dne 18. septembra 1959 lastniki zemljišč niso pričeli izvajati. Z ozirom na razmere v tej krajini, se je odločil Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri Občinskem ljudskem odboru v Kočevju, da ta dela, to je melioracije, izvede Kmetijska zadruga Fara na stroške lastnikov. Načrti za izvršitev teh del so že končani in tudi potrjeni od Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. Zadružni svet KZ je tudi sprejel sklep o natanjnih potrebnih posojila, katerega bodo potem lastniki odplačevali. Ravno te dni so bili poslani vsem lastnikom posebni dopisi, iz katerih je razviden celoten potek dela in odplačevanja kreditov. Z vsakim posameznim lastnikom pa bo potem sklenjena tudi ustrezna pismena pogodba.

Matija Zobec, referent za kmetijstvo OBLO Kočevje

Skoro na vseh zborih SZDL občine Kočevje so volivci postavljali vprašanja, kako bo v letu 1960 s popravilom vaških potov in kolikšna sredstva bo ljudski odbor predvidel v te namene?

Popravilo vaških potov predstavlja že vsa leta po vojni poseben problem, ki še do danes ni rešen. Rešeno je vprašanje popravil gozdnih potov, ki se financirajo iz gozdarstva. Za popravilo vaških potov, ki ne tečejo čez gozd ni predvidenih rednih sredstev, zato je bilo vzdrževanje teh poti doslej odvisno od prizadevanj vaščanov samih, delno pa tudi od dotacij, ki so jih v ta namen dobili krajevni odbori od občine. V preteklem letu so dobili take dotacije naslednji KO: Osilnica 300.000 din, Papeži 100.000 din, Breg 60.000 din, Stara cerkev 100.000 din, Črni potok 50.000 din, Kuželj 30.000 din, Jesenov vrt 30.000 din. Skupaj 670.000 din.

Te dotacije so KO dobili pod pogojem, da s temi sredstvi nabavijo samo material in plačajo prevoze, vsa ostala dela pa opravijo s prostovoljnimi delom. Za prihodnje leto je predvideno za komunalno dejavnost več sredstev s tem, da se povišajo tudi dotacije KO za popravila potov. Zaenkrat je izdelan samo okvirni predlog plana, ki je za ca. 30 odstotkov višji od letošnjega. Če bo ta predlog sprejet, je odvisno od skupnih sredstev, s katerimi bo razpolagala občina v proračunu za leto 1960.

Drago Benčina, načelnik oddelka za gosp. in komunalne zadeve

Ker se je v letošnjem letu mnogo razpravljalo o kmetijskem vprašanju in o novih odnosih na področju stanovanjskih vprašanj, so tudi občni zbori osnovnih organizacij Socialistične zveze potekali v tem vzdušju. Skoraj vsem občnim zborom so prisostvovali člani Predsedstva občinskega odbora in člani političnega aktiva, zato smo bili zelo točno seznanjeni o poteku teh zborovanj in njihovi vsebini. Iz poročil, ki so bila podana na zborih, je bilo razvidno, da so naši člani z velikim zanimanjem spremljali akcije in prizadevanja naših političnih forumov, da se uvede čim večja proizvodnja kmetijskih pridelkov oziroma so se sami vključili v to akcijo. Seveda pa imamo mi na Kočevskem nekoliko lažje stališče kar se tiče navajanja kmetov v kooperacijo oziroma v akcijo za dviganje ha donosov, ker nam dve veliki državni posesti dajeja izredno dobro organizirano kmetijsko proizvodnjo in z lepimi uspehi pri vzreji plemenske in ostale živine, neovrgljive dokaze o prednosti moderne kmetijske proizvodnje in o koristih sodelovanja zasebnih kmetovalcev z zadrugami ali celo s posestvi.

Ignac Karničnik

Razprave na občnih zborih so se dotaknile tudi nekaterih konkretnih problemov, ki prizadevajo prebivalce posameznega kraja. To je predvsem elektrifikacija naselij, ureditev krajevnih poti in ponekod tudi vodovod. Če upoštevamo, da je bila Kočevska skozi vsa štiri leta NOB pozorišče stalnih bojev z okupatorji, potem lahko zaključujemo, da je okupacija dala našim krajem svoj pečat. Sto dvajset vasi, v katerih so do leta 1941 prebivali Kočevski Nemci, je bilo do tal porušeni ali požgani. Po vojni se je tu začela kolonizacija, vendar samo v določenih predelih naseljenih krajev. Zato je naseljenost naprav predvojnim stanju zelo majhna. Ravno ta redka naseljenost in pasivnost krajev je v določenem smislu nekoliko preprečevala elektrifikacijo naselij, ker so to velike investicije, ki pa morajo temeljiti tudi na gospodarskem računu. Ravno tako je s krajevnimi cestami in vodovodom. Toda nikakor pa ne moremo trdit, da so te želje prebivalcev neupravičene ali pretirane. Predvsem je treba pozdraviti pobude prebivalcev, ki samoiniciativno iščejo možnosti, da bi si napeljali v vas elektriko, zbirajo material in se obvezujejo s prostovoljnimi akcijami opraviti težaka dela. Tak primer je v Spodnjem logu, kjer se že več let borijo zato, da bi se napeljali trofazni tok iz 2800 metrov oddalje-

negu transformatorja v Knežji lipi. Vsekakor bo treba najti način, kako naj bi se rešili nekateri boleči problemi glede komunalnih naprav v vaških naseljih, predvsem tam, kjer se lahko pričakuje nadaljni napredek v kmetijstvu.

Na občnih zborih mestnih organizacij in v ostalih strnjениh naseljih, so razpravljali predvsem o reformi stanovanjske izgradnje, o novih najemninah, o stanovanjskih skupnostih, o urejanju in olepšavi mesta itd. Razprava se je dotaknila tudi prednosti in uspehov nagrajevanja po delovnem učinku, kar v določenem smislu lahko znatno vpliva na zbiranje sredstev pri občinskem ljudskem odboru, s katerimi se lahko financirajo razna komunalna dela. Pri urejanju zelenih pasov v Cankarjevi in Šeškovi ulici, so prebivalci vložili mnogo prostovoljnega dela, mladina pa se je predvsem angažirala s prostovoljnimi delom Vajeniškega doma. Veliko zainteresiranost so pokazali prebivalci tudi za dogradnjo doma za telesno vzgojo. Člani mestnih organizacij SZDL so se obvezali, da bodo s prostovoljnimi delom in z drugimi uslugami pomagali k hitrejši izgradnji tega nepotrebne objekta. Z nadaljevanjem gradnje doma se bo pričelo s prihodnjim letom. Treba je tudi omeniti, da smo naleteli na razumevanje pri okrajnih in republikanskih organih glede financiranja doma za telesno vzgojo.

S stalnim naraščanjem delovnih mest v Kočevju, narašča tudi dotok prebivalstva in s tem tudi število šoloobveznih otrok. Prostorih obeh osemletk v Kočevju so premajhni in učenci nekaterih razredov imajo pouk izven matičnega poslopja. Težko je reči, v koliki meri in v kakšni konkretni obliki naj Socialistična zveza deluje za rešitev tega problema, vendar eno je gotovo, da bo treba zelo aktivno sodelovati pri vseh naporih, ki jih bo imela naša komuna pri reševanju tega perečega problema. Nekateri diskutanti na občnih zborih so se dotaknili tudi vprašanja gradnje bolnice v Kočevju in vprašanja zdravstvene službe sploh. Čeprav smo sicer v zdravstvenem pogledu in v delovanju zdravstvene službe zelo napredovali, se pa iz čisto drugih vidikov kaže potreba po gradnji bolnice. Ta utemeljitev iz omenjenih vidikov je sprejeta in projekt za gradnjo bolnice je odobren. Predno zaključimo odgovor na to vprašanje, moram poudariti, da so občni zbori potekali v znamenju pregleda našega dosedanjega dela in v načrtih o bodočih naših nalogah ter poedinih željah in predlogih. Ravno pri izražanju želja se je v močni meri zrcalilo razumevanje, ker zahteve članov niso bile pretirane, v mnogih primerih pa celo skromne. Predvsem so se ob vsakem predlogu ali želji člani izjavili, da so pripravljene aktivno sodelovati pri realizaciji njihovih predlogov. To tudi dokazuje da naši člani dobro poznajo problematiko tako svojega ožjega območja

kakor tudi problematiko celotne komune. Vse to daje občnim zborom zelo pozitivno obeležje.

Kako potekajo priprave za volitve?

Na to vprašanje sem delno odgovoril že z odgovorom na prvo vprašanje. Pri tem mislim na potek in vsebino občnih zborov osnovnih organizacij SZDL. Mislim, da so letošnji razmeroma dobro uspeli občni zbori najboljša priprava za volitve, ki bodo 10. januarja. Lahko bi v določenem smislu celo rekli, da se je vse naše letošnje delo vršilo v znamenju priprav na volitve. Na zadnjih dveh plenarnih zasedanjih občinskega odbora SZDL smo posvetili del razprave tudi vprašanju volitev. Imeli smo tudi posvetovanje s predsedniki osnovnih organizacij glede priprav na volitve. 29. tega meseca smo imeli zopet sestanek s predsedniki osnovnih organizacij in predstavniki volilnih komisij, da bomo razdelili volilni material in se pomenili še o zaključnih političnih, predvsem pa tehničnih pripravah na volitve. Imam občutek, da so priprave za volitve potekale dokaj skrbno, zato tudi optimistično gledam na rezultate volitev.

Ali se bo po Vašem mnenju število članov SZDL povečalo z ozirom na uspešen potek občinskih zborov?

Ena od osnovnih nalog v pripravah na volitve je tudi akcija za pridobivanje novih članov. Pri tem so pokazale posebno skrb osnovni organizaciji SZDL Rudnik in Podgorški teren, a tudi ostale organizacije pri tem dosti ne zaostajajo. Sedaj je vključeno v SZDL 76 % volilnih upravičencev. Pričakujemo, da se bo ta odstotek znatno dvignil, saj je akcija za pridobivanje novih članov še vedno v teku in tudi na sam dan volitev bo možno vpisovati nove člane.

Vaše osebnost želje članom SZDL in ostalim delovnim ljudem ob vstopu v novo leto?

Iskreno želim, da bi se članom in vsem delovnim ljudem izpolnile vse želje in predlogi o katerih so razpravljali na občnih zborih. Prepričan sem, da se bo mnogo teh želja izpolnilo članom že prihodnje leto, in to predvsem zaradi tega, ker bodo pri tem prispevali sami svoj delež. Vsem delovnim ljudem občine Kočevje želim mnogo delovnih uspehov in veliko osebnega zadovoljstva v novem letu 1960.

PROTI OPORTUNIZMU

V Kočevju je v petek razpravljaj Plenum Občinskega komiteja ZKS o nalogah članov in organizacij Zveze komunistov, kakor jih je označil II. plenum Centralnega komiteja ZKJ. Plenumu je prisostvoval tov. Jager Jože, član Okrajnega komiteja ZKS Ljubljana. Prisotni pa so bili tudi sekretarji vseh osnovnih organizacij ZKS kočevske občine.

Sejo komiteja je začel tov. Tone Sercer, ki je prebral poročilo o nalogah Zveze komunistov v kočevski občini in se dotaknil raznih slabosti, ki jih opažamo tudi v delu komunistov, javnih službah in podjetjih v kočevski občini. Komite je poslušal tudi zelo zanimivo poročilo o javni varnosti v tej občini, ki ga je podal član komiteja tov. Jože Podražaj. Na podlagi obeh poročil se je razvila obsežna razprava, v tej pa je bila žigosana vrsta negativnih pojavov iz javnega življenja v Kočevju.

Ko je obravnaval slabosti v delu komunistov, se je plenum zavzel za to, da komunisti ne spuščejo samo pravnih, ampak tudi moralne norme. Tako je plenum razpravljaj o delitvi dveh plač preko rednih prejemkov v podjetju Ključavničarstvo, ki se je na to odločilo kljub temu, da je imelo z ljudskim odborom pogodbo, da bo sicer pavšalirano, da pa ne bo delilo več kakor ene plače. Tudi delitev sama je počivala na težko razumljivi lestvici. Vodstvo podjetja je očitno hotelo na tak način med delavci zmanjšati efekt dela komisije Občinskega komiteja ZK Slovenije, ki je prišla na pomoč osnovni organizaciji v tem podjetju, da bi delavsko upravljanje dobilo pravo mesto.

Komite je nadalje razpravljaj o višini premij v kolektivu Rudnika rjavega premoga v Kočevju, ki so pri nekaterih uslužbenih in predstavlja samo redni dodatek plač.

V temeljiti razpravi je komite analiziral tudi položaj v podjetju Instalacija, kjer vladajo zelo slabi odnosi med upravnikom podjetja in osnovno organizacijo ter kolektivom. Cela vrsta nepravilnosti kaže, da so v tem delovnem kolektivu spirti v nekaterih načeli delavskega upravljanja. Komite je zato sprejel sklep, da predloži ljudskemu odboru, da položaj v tem podjetju dodobra analizira in zamenja sedanjega upravnika, ako bo to za uveljavljanje delavskega upravljanja potrebno.

Komite je tudi razpravljaj o položaju v podjetju Tekstilana, in ugotovil, da vodstvo tega podjetja vse premalo skrbi za dobre odnose v kolektivu in dopušča stvari, ki jih ni mogoče dovoliti. V tem podjetju je že dvakrat ostal nezakazovan napad na družbene in javne delavce. Podoben odnos srečuje-

mo še v nekaterih podjetjih. To kaže, da se nekateri odgovorni ljudje v naših podjetjih ne zavestajo, da so pred skupnostjo in družbo odgovorni ne le za izvrševanje gospodarskih nalog in spoštovanje predpisov, ampak v nič manjši meri tudi za uvajanja pravih odnosov v naše kolektive. Direktorji in drugi ljudje v podjetju so prav tako strokovni kot družbeni delavci in mnogi od teh so tudi postali direktorji in vodilni uslužbenici v gospodarstvu in javni upravi prav zaradi tega, ker so se najprej uveljavili kot družbeni delavci. Komite je sklenil, da bo budno čuval nad odnosi, ki vladajo v kolektivih in nad tem, ako vodilni ljudje v podjetjih in ustanovah skrbijo za primerno politično vzdušje in kakšen je splošno odnos naših vodilnih in odgovornih tovarišev do problemov skupnosti. Cela vrsta sijajnih primerov kaže tudi v Kočevju, da je možno združiti v eni osebi strokovno in politično skrb za rast kolektiva.

Komite je analiziral tudi delo inspekcijskih služb ljudskega odbora in sprejel sklep, da bo priporočil ljudskemu odboru, da zaostri dejavnost teh služb, kakor tudi spoštovanje predpisov v celoti v interesu skupnosti. V zvezi s to razpravo so člani komiteja ostro obsodili celo vrsto pojavov, ki kažejo na to, da je postal pri nekaterih članih Zveze komunistov oportunističen naravnost vsakdanji pojav in se zavzeli za to, da komite v bodoče ostreje kot doslej zahteva od vseh članov ZK, da v redu in predano izvršujejo svoje dolžnosti.

Med drugim je sprejel plenum tudi sklep, da se ustanovi aktiv javnih služb in da se na Kmetijsko gozdarskem posestvu ustanovi obratovni komite ZKS. Komite je obenem razpravljaj in sklepal tudi o letnih konferencah Zveze komunistov in sklenil, da morajo biti sklicane do začetka meseca aprila in da morajo biti javne.

V razpravi je sodeloval tudi član Okrajnega komiteja tov. Jager, ki je poudaril važnost razprave in pomembnost sklepov ter se zavzel, da se naglo in uspešno tudi uresniči. Tovariš Jager je govoril tudi o sprovanju nekaterih sklepov II. plenuma CK ZKJ.

B. M.

V Laščah so volili nova vodstva Socialistične zveze

Nedavno končani občni zbori organizacij SZDL občine Lašče, so bili obiskani zelo množično in tudi razprave so bile zelo uspešne. Uspehe je pripisati celotnemu članstvu, zlasti pa političnemu aktivu laške občine in vodstvu osnovnih organizacij SZDL, ki je članstvo seznanilo s problemi, ki so bili predmet obravnave. V vseh 16 osnovnih organizacijah so na občnih zborih Socialistične zveze delovne-

ga ljudstva razpravljaj in obravnavali kmetijska vprašanja s posebnim poudarkom na zakon o izkoriščanju zemljišč, ter o graditvi o politiki na vasi, poleg tega so se sukale obravnave o šolskih problemih, zavarovanju kmečkega prebivalstva, reorganizaciji dosedanje občine in združitve te z občino Ljubljana-Rudnik in Ribnico. Zaradi obravnavanja konkretnih vprašanj in odkritosti, se je doseglo to, da ni bilo neenačnih razprav in oddaljevanja od vsebine programa dela organizacij SZDL.

Po uspešno končanih zborih organizacij SZDL so bile minulo nedeljo v vseh 16 osnovnih organizacijah volitve kandidatov, ki so jih člani predlagali. Za te so se po vseh organizacijah slovesno pripravili. Voliča so okrasili. Volilne enote Male Lašče, Rašica in Tur-

jak so zaključile volitve že ob 9. uri dopoldne, ostale volilne enote do 12. ure, razen Velikih Lašč. V tej volilni enoti so zaključili pa v popoldanskih urah. Splošna udeležba za celotno področje dosedanje občine Lašče znaša 97,95 odstotkov, rezultat v 9 organizacijah znaša 100%, v 6 organizacijah SZDL nekaj nad 90 odstotkov in samo v organizaciji Opalkovo je bil volilni rezultat izpod 90 odstotkov. Ob priliki predvolilnih priprav in volitev so vključili večje število mladine v članstvo SZDL; tako se je število članstva povečalo za okoli 8 odstotkov. Ti uspehi, ki so jih organizacije te občine dosegle pri svojem delu dajejo jamstvo, da bodo te kot vodilne politične sile s tem delom nadaljevale v novo združenih občinah Ribnica in Ljubljana-Rudnik.

Volitve v Ribnici

(Nadalj. s 1. strani)

Najbolje so potekale volitve v Grčaricah. V tem kraju imajo 140 volivcev in prav toliko članov So-

cialistične zveze. Ob 8.45 uri je volilna komisija že končala z delom. Volitve so bile zaključene s 100 % udeležbo, če upoštevamo dva upravičeno odsotna volivca. Vsekakor so prebivalci Grčaric na to lahko ponosni.

Tudi na ostalih voliščih so volitve lepo potekale. Z nekaj izjemami je znašala volilna udeležba ob 10. uri okrog 50 odstotkov.

Ko sem se okrog 11. ure mudil na volišču na Bregu, so mi tam povedali, da čakajo še samo nekaj volivcev, da bi lahko zaključili z volitvami. Nisem utegnil čakati ali je tistih nekaj volivcev prišlo voliti ali ne, ker se mi je mudilo naprej, v Zlebič.

Tudi v Zlebiču so mi člani volilne komisije povedali, da čakajo še samo na nekaj članov SZDL, ki še niso prišli na volitve. Na novo se je vpisalo v SZDL osem ljudi.

Za preteklo volitve v odbore Socialistične zveze v ribniški občini je treba povedati, da so bile dobro pripravljene. Vodstva občinskih političnih organizacij so storila vse, da bi bili prebivalci poučeni z delom in pomenom Socialistične zveze. Rezultati volitev nam povedo, da je Socialistična zveza izvolevala veliko zmago in številčno zelo povečala svoje vrste z novimi člani. Z njo je bila potrjena pravilna politika Socialistične zveze. Novovoljenim odborom osnovnih organizacij SZDL želimo veliko uspehov pri delu.

-m

VOLITVE ODBOROV OSNOVNIH ORGANIZACIJ SOCIALISTIČNE ZVEZE OBČINE KOČEVJE, BODO V NEDELJO 10. JANUARJA 1960.

Rezultati volitev v ribniški občini

Volilna enota	Število volivcev	Število čl. SZDL	Volilo vsak čl. SZDL	Upravič. ediot	Izpad na gram vol. imen.	% udelež. na gram vol. imen.	% udelež. na gram vol. imen.	% udelež. na gram član. čl. SZDL po št. pred vol.
Zlebič	97	72	79	—	19	81,4	109,7	
Slatnik	73	49	57	—	16	78	116,3	
Breže	108	35	61	10	47	56,5	174,3	
Bukov. in Zadol	98	48	78	2	23	79,6	162,5	
Dane	87	28	36	—	51	41,4	128,6	
Breg	60.000 din	87	28	36	—	43	55,6	180
Sušje	97	30	54	1	53	62,7	122,2	
Nemška vas	158	81	99	13	59	63,3	143,6	
Hrovača	177	78	112	10	66	—	—	
Dolenji Lazi in Zapuže	170	106	131	—	39	77	123,6	
Rakitnica,								
Blate in Kot	242	89	129	1	114	53,3	145	
Jurjevica	171	96	126	—	45	73,8	131,2	
Kot pri Rib.	89	49	58	—	31	65,2	118,3	
Goriča vas	292	85	141	16	151	48,3	165,9	
Sajevec	84	30	30	4	54	35,7	100	
Lipovec, Mak.	69	40	45	6	24	65,2	—	
Gorenja vas	238	162	219	2	19	92	135,2	
Otavice	88	47	39	7	60	44,3	—	
Breg	114	107	109	1	5	95,6	101,9	
Grčarice, Grč.								
Ravne in Jelen dol, Jel. Žleb	140	140	138	2	2	98,5	98,5	
Prigorica	274	80	109	5	165	39,8	136,2	
Dolenja vas	395	98	191	8	204	48,4	194,9	
Ribnica	969	747	877	13	92	90,5	117,4	
Skupaj	4230	2297	2918	100	1352	69	125,6	

Najboljši v vaseh Drage

20. decembra so imeli volitve odborov osnovnih organizacij SZDL tudi v občini Sodražica. Volitve so imeli v sodraškem in dragarskem področju. V Loškem potoku niso imeli volitev. Kakor smo zvedeli, niso zaradi tega imeli volitev, ker da še ni dokončno urejeno h kateri občini se bodo priključili njihovi kraji. Čim bo to urejeno, bodo imeli tudi volitve v odbore SZDL.

V ostalih krajih so volitve uspešno potekale. Tudi tokrat so spet prednjačile partizanske vasi v dragarskem predelu. V Podpreski so zaključili volitve s 100 odstotno udeležbo že ob 9. uri. Ob istem času so zaključili volitve s 100 odstotno udeležbo tudi na Travi. V Dragi je do 10. ure volilo 96 odstotkov volivcev, enak odstotek so ob 11. uri dosegli z volilno udeležbo v Srednji vasi. Vsekakor so ti rezultati odraz dobrega dela dosedanjih odborov Socialistične zveze in v ostalih političnih organizacij v tem predelu.

Na volišču v Sodražici so imeli že v prvih dopoldanskih urah veliko delo. Do 10. ure so zabeležili že 76 odstotno volilno udeležbo. Do 13.30 ure je volilo že 330 volivcev od skupnega števila 357 vpisanih volivcev. Volišče je bilo za to prilagojeno lepo okrašeno. Poročevalska služba je kar dobro funkcionirala.

Na volišču na Vinicah je do 9.

ure volilo že polovico vpisanih volivcev. V tem okolju so imeli že prej veliko prebivalcev vključenih v Socialistično zvezo, zato je bil tudi končni rezultat volitev zelo dober. Na novo je pristopilo v vrste SZDL 15 prebivalcev.

Volitve so končane. Novi odbori so izvoljeni. Volivci so jih izvolili z upanjem, da bodo dobro opravljali svoje naloge. Dela ne bo manjkalo. Minuli občni zbori so pokazali na vrsto nalog, s katerimi se bodo spoprijeli novi odbori.

Volilni rezultati so bili v marsikaterem kraju merilo dejavnosti odbora Socialistične zveze. Prav zato pa čaka odbore v tistih krajih, kjer volilna udeležba ni bila v pravem sorazmerju s številom vpisanih volivcev, še posebno odgovorno delo v prevzgoji ljudi. To pa je ena najpomembnejših nalog Socialistične zveze.

Naj zaključimo: Tudi v sodraški občini je Socialistična zveza izvojevala lepo zmago

-m

ZDRUŽITEV VODSTEV

V pripravah na združitve občine Lašče z občino Ljubljano-Rudnik in občino Ribnico, sta se minuli teden združila politična vodstva, in to Občinska odbora SZDL in Občinska komiteja ZKS občine Lašče in Ljubljana-Rudnik.

Ljudski poslanci svojim volivcem ob novem letu 1960

Zaprosili smo ljudske poslance, katere so volili volivci z območja bivšega okraja, za nekaj odgovorov oziroma želja ob novem letu. Naši želji so ustregli in nam poslali odgovore na vprašanja: Matija Maležič, ljudski poslanec občine Ribnica; Matevž Hace, ljudski poslanec občine Sodražica in Lašče, Karel Grm, ljudski poslanec Zbora proizvajalcev za občini Kočevje in Ribnica in Janez Lesjak, ljudski poslanec Zbora proizvajalcev občine Dobrepolje in drugih občin.

Tovarišem poslancem se v imenu volivcev za odgovore najlepše zahvaljujemo.

Izkoristimo zimski čas

Uredništvo »Novic« me je naprosilo za nekaj besed ob novem letu. Letošnje leto gre k svojemu koncu. Bilo je polno in bogato leto na področju našega gospodarstva. Državljeni so bili presenečeni, ko so zvedeli, da se je pri nas pridelalo toliko pšenice in koruze, da jo ne bo treba za prihodnje leto uvažati. Ti veliki pridelki pšenice v naši državi so bili posledica smotrane in dobre priprave semena, strojev, gnojil, ugodno vreme v Vojvodini in kar je zelo važno, dobra priprava zadržinskih organizacij, kakor tudi oblasti, ki je vsemi ukrepi pomagala do tako obilne in bogate letine. Vsa Evropa nam zavida na tako dobri in uspešni letini.

Letos sem potoval v septembru mesecu s skupino poslancev po Vojvodini, Srbiji, Makedoniji, Bosni. Videli smo na lastne oči, kakšni uspehi so letos tako pri pšenici in koruzi, kakor tudi pri živinoreji, posebno v Vojvodini. Pred dnevi je bilo dvodnevno posvetovanje Glavnega odbora Socialistične zveze Slovenije o kmetijstvu in zadržinstvu pri nas. Mnogo je bilo raznovrstnih razprav, nasvetov in pobud, kako napredovati v našem zadržinstvu, ki ima za seboj že lepo pot.

Letos je izšel v slovenski skupščini Zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov in kmetijskih proizvajalcev. V Sloveniji so najbolj napredni duhovi pisali in govorili v preteklosti o tem, kako in na kakšen način ustanoviti zdravstveno zaščito med kmetovalci. Svetoval bi volilcem-zadržnikom, da bi dobro preštudirali ta zakon za zadržinski sestanki. Moja iskrena želja je, da bi se prebivalci s področja moje volilne enote, t. j. občine Lašče in Sodražica, še z večjo prizadevanostjo oprijeli dela in sodelovali pri gospodarskih vprašanjih s kmetijsko zadržo na vasi. Zadrže bodo imele v prihodnjem letu vrsto važnih nalog pri pospeševanju našega kmetijstva in zadržinstva. Tako bo potrebno urejevati pašnike in kraji, kjer so zanemarjene parcele, in v krajih, kjer bodo pogoji in razmere dopuščale, da se ustanovijo s pomočjo zadržnikov na prostovoljni podlagi še novi pašniki. Urediti bi bilo treba tudi sadovnjake. Na področju Lašče je mnogo parcel, kjer imajo zanemarjene sadovnjake. Posvetiti se bomo morali vzreji plemenske in rodovniške živine. Ni dovolj, da so samo nekatere vasi vzgledne v tem. Potrebno je, da bi bile vse vasi oz. vsi hlevi napolnjeni s prvovrstno plemensko živino, ki gre vedno dobro v denar, kar prinaša korist kmetijskemu proizvajalcu in zadrži, ki pride tako na dober glas. Priporočal bi volilcem, da bi v zimskem času vplivali na zadržna vodstva na vasi, da bi za svoje člane organizirali vrsto predavanj iz področja živinoreje, sadjarje, prašičereje, gozdarstva, travništva. Poleg tega

ličci, ki jih zastopate, dosegli večji napredek in kakšna je perspektiva teh krajev? Seveda, še dosti bo treba storiti! Teško je na kratko povedati vse in tudi težko povedati kaj novega. Mislim, da so naloge vsem jasne. Perspektiva je predvsem v lesni industriji. Ne mislimo, da je sedaj z vezanimi vrati vse končano. Treba bo tudi v tej panogi preštudirati nove programe in LIP še in še razširjati. Enako velja za ostala podjetja. Kovinsko podjetje se s pametno kooperacijo s kakim močnim podjetjem v Sloveniji lahko hitro razvija in se po številu zaposlenih približa LIP-u.

Matevž Hace

v letu 1960 izvršila reorganizacija občin v moji volilni enoti, to ne sme vplivati na to, da bi zadržništvo kaj zastalo.

Potrebno bi bilo, da bi upravni odbori in zadržni sveti pri kmetijskih zadržah pred občinim zborom temeljito pregledali svoje delo in napravili dober načrt za svojo zadržo za prihodnje leto. Razumljivo je, da se mora seznaniti vse zadržno članstvo o delu in načrtih zadrže.

V Loškem potoku je prepotrebni zdravstveni dom pod streho. To bo velika zdravstvena in gospodarska korist za celo področje Loški potok in dragarski konec. Desetletja so prebivalci tega kraja hrepeneli po svojem zdravstvenem domu. Rapredno bo služil svojemu namenu. Tudi v okolici Sodražice želijo prebivalci, da bi v nekaj letih izvršili vse melioracije, ki so v načrtu. Kadar bodo izvršene melioracije, se bo neprimerno več pridelalo na teh poljih. Nepoučen človek, ki potuje okrog Lašče in Sodražice, vidi pač malo tovar, vendar je v teh krajih zelo razvita hišna obrt še stoletja. Mislim, da je malo krajev v slovenski deželi, kjer bi napravili toliko prekoristne suhe robe, kakor jo ravno na področju Lašče in Sodražice. Po nestetih hišah delajo v jesenski, zimski in spomladanski dobi do polnoči, da zaslužijo prepotrebna sredstva, ki zelo prav pridejo kot dodatek malemu kmetijstvu. Potrebno pa bi bilo, da bi zadrže imele več malih strojev za izdelovanje suhe robe, ker marsikje se ročno delo neizplača.

V novem letu želim volilkam in volilcem mnogo uspeha, predvsem pa zdravja, zadovoljstva in sreče v družinskem življenju, kakor tudi uspeha in sreče pri delu v raznih organizacijah.

Želim, da bi bralci »Novic« (moji volilci) še bolj segali po Novicah.

MATEVŽ HACE

Pripravljeni so pogoji za bodoči skok

TOVARIŠ UREDNIK!

Oprostite, da na Tvoja vprašanja odgovorjam zelo na kratko!

Kako ocenjujete razvoj gospodarstva v Ribniški dolini v preteklem letu?

Vsak razvoj, tudi v gospodarstvu, se je vedno vršil in se še vrdom!

ši v večjih ali manjših skokih oziroma padcih. To velja za vsak kraj, za vso državo, skupino držav itd. Normalno je torej, da nastopajo začasni premori, v katerih se pripravljajo pogoji za bodoči skok naprej. (Saj boš oprostil, da začnem s tako »teoretičnim« uvodom!)

Mislim, da je bila Ribnica lanske leto v takem premoru. Vrsta stvari je bila v pripravi in načrtih. Te priprave bodo l. 1960 omogočile n. pr. začetek dela v obratu vezanih vrat na LIP-u, kar bo brez dvoma skok naprej, nova zaposlitev za približno osemdeset ljudi in s tem nova obogatitev gospodarstva Ribniške doline. V gozdarstvu je bilo pomembno nadaljevanje ceste v Veliko goro. V kmetijstvu so dozoreli načrti za hitrejši razvoj posestva na Ugarju, ki naj bi že leta 1960 imel še večji vpliv na modernizacijo vsega kmetijstva v dolini. Gostinci so vestno pripravljali projekte za novo restavracijo oziroma hotel v Ribnici, ki se bo, kot kaže, začel drugo leto graditi. Tako bi lahko naštel še vrsto stvari.

Torej: mnogo dela, rezultati se bodo pokazali šele v bodoče!

Kaj je treba po Vašem mnenju še storiti, da bodo kraji in vo-

predvsem pa se moramo zavedati, da v kmetijstvu nismo takorekoč še ničesar storili.

Kake so Vaše osebne želje volilcem ob vstopu v novo leto?

Ribničani smo znani med drugimi tudi po tem, da so si nekoč naši predniki cerkev razinili in da jim je nekdo ob tem sukničje pobral. Želim, da bi si Ribničani v novem letu občino razinili, a da jim pri tem ne bi zopet sukničjev pobrali. Vsaj ne vseh!

Lepo pozdravlja Tebe in vse bralce »Novic«

MATIJA MALEŽIČ

Nasloniti se na lastne sile!

Kako ocenjujete delo Zbora proizvajalcev ObLO Kočevje?

Člani zbora proizvajalcev so svoje naloge izvrševali v smislu interese komunne in podjetij. Preko ZP so bili ustvarjeni neposredni odnosi skupnosti napram gospodarskim organizacijam. Komunna in gospodarska organizacija sta zaradi tega povezani v nedeljivo celoto.

Proizvajalci, člani ZP, so bili globoko zainteresirani, kako se trošijo sredstva, ki so jih sami ustvarili.

Zanimivo pri tem je ugotoviti, da so člani ZP obravnavali probleme iz področja komunalne izgradnje, zdravstva, prosvete itd., vendar ne lokalistično, temveč upoštevajoč občino kot celoto.

Karel Grm

Kaj vse je potrebno po Vašem mnenju storiti, da bodo kraji v komunni dosegli še večji napredek.

Občini Kočevje in Ribnica spadata med občini, ki sta znani po svojem izredno nizkem narodnem dohodku.

Rane pretekle vojne se v teh področjih niso še dolgo zacelile. V Kočevju je mogla nemoteno obratovati po zmagovitem koncu vojne le »Tekstilana«, pa še ta z iztrošenimi stroji. Vsa druga podjetja, če o industriji sploh lahko govorimo, so bila slabo razvita, o razvitem kmetijstvu na Kočevskem pa ni bilo niti sledu.

V takih pogojih je bilo potrebno krepko prijeti in obnoviti porušeno gospodarstvo. Znano namreč je, da je bila kočevska občina ena najzaostalejših v republiki in da slabšega položaja bodisi v gospodarskem ali pa v političnem pogledu ni bilo daleč naokoli.

Velike uspehe, ki smo jih dosegli v preteklih letih, ne gre podcenjevati. Po zaslugi delovnih ljudi in ob pomoči ljudske oblasti, smo dvignili narodni dohodek in vzporedno z njim življenjski standard. Na vseh področjih se je lice Kočevja spremenilo. Napredek bi mogoče biti pa še večji, če bi uspeli pridobiti za delo v občini Kočevje kvalificirano delovno silo, ki jo še danes občutno primanjkuje.

Da bi v prihodnje dosegli povprečen narodni dohodek prebivalca Jugoslavije, bo potrebno vložiti mnogo naporov nas samih, ob čemer bomo lahko upravičeno pričakovali tudi pomoč Okraja in Republike.

V obstoječih okoliščinah kočevskega gospodarstva sodim, da je najpotrebnejše:

1. Dokončna izgradnja kočevske kemične tovarne.
2. Rekonstrukcija Tekstilane in Rudnika.

3. Smotno izkoriščanje kočevskega mlina.

Nič manj važno vprašanje je dograditev negospodarskih investicij t. j. dokončna dograditev in ureditev vodovodnega sistema in pa rekonstrukcija ceste Kočevje-Ljubljana.

Vaše osebne želje? Če hočemo izvršiti prej omenjeni program, se moramo v prvi vrsti nasloniti na svoje lastne sile, koncentrirati razpoložljiva lastna

sredstva in poiskati skrite rezerve. Le na ta način bomo mogli zahtevati potrebne kredite in pomoč.

Nujno bomo morali izpopolniti naš tarifni sistem. Delavca proizvajalca je potrebno strokovno in politično izobraževati, ob čemer lahko pričakujemo dvig storilnosti in zvišanje življenjskega standarda posameznikov in hitrejši gospodarski razvoj v komunni.

KAREL GRM

Razvijati delavsko zavest!

Ko stopamo v novo leto 1960, želim vsem prebivalcem, predvsem pa članom delovnih kolektivov, čitateljem »Novic«, srečno in veselo novo leto v želji, da jim prinese še večje uspehe v njihovih naporih.

Na Vaše vprašanje, kaj bi po mojem mnenju bilo potrebno storiti, da se v bodočem letu doseže še večji uspeh v kmetijstvu in in-

Janez Lesjak

dustriji, bi pripomnil naslednje:

V kmetijstvu se mi zdi prvenstveno važno seznanjanje našega kmeta z našimi proizvodnimi plani v kmetijstvu, da mu bo čimprej jasno kaj hočemo doseči in na kakšen način. Kmečki človek je še v precejšnjem številu konzervativen in nezaupljiv do naših ukrepov. Še preveč vidi razne strahove in v bojazni za svojo zemljo raje verjame glasovom mračne kmetijske preteklosti, kot pa da bi verjel in se tudi na lastne oči prepričal o naših ciljih in doseženih rezultatih v kmetijski proizvodnji in spoznal, da se mu v kooperacijski obliki odpirajo vrata v lepše dni kmečkega življenja.

Našemu kmečkemu človeku moramo nuditi priliko, da se v konkretni obliki, v živi stvarnosti današnjih povečanih hektarskih donosov, sam prepriča o nesmiselnosti starih oblik kmetovanja. Smatram, da je to prvenstvena naloga naših kmetijskih zadrug, kot tudi vseh, ki imajo opravka s kmečkimi ljudmi. Naši dosedajni uspehi v kmetijstvu nam dokazujejo, da smo na pravi poti, da smo v kratki dobi nekaj let, dosegli zavidljive uspehe ne samo v Jugoslaviji kot celoti, temveč tudi na Kočevskem.

V gledanju na industrijo v prihodnjem letu smatram za zelo važno nalogo, poleg drugih, da postane naš delavec res pravi industrijski delavec, to se pravi, da bo svoje podjetje vzljubil in bo v korist tega svojega podjetja trošil svoje umske in fizične sposobnosti. Zakaj to postavljamo? Predel Dolenjske je pretežno kmetijski, razen kolikor izvezamo samo Kočevje.

Industrija je slabo razvita, zato tudi ni tako razvita delavska zavest kot tudi ne disciplina pri delu. Številke kažejo veliko neupravičenih izostankov, predvsem takrat, kadar so velika kmetijska opravila. Zato ni čudna trditve, ki se jo večkrat sliši po podjetjih, da imajo mnogi zaposlitev v podjetju kot nekaj postranskega zaslužek, ker je glavna njegova dejavnost doma na kmetiji, obrti ali podobno. Smatram, da bo čas in budnost dobrih članov kolektivov take posameznike izločilo in tudi v naši industriji odpravilo negativne posledice, ki jih v delovne kolektive vnaša kmečko okolje. Pri tem bo odigralo veliko vlogo nagrajevanje po učinku dela, kar se naj bi izvedlo čimprej povsod in to bo samo izločilo tisto, kar ne spada v kolektiv.

JANEZ LESJAK

Mladino čaka dovolj hvaležnega in koristnega dela

Ves potek občinske konference Ljudske mladine Kočevje, ki je bila 19. decembra moramo označiti kot velik dogodek v delu mladinske organizacije. Mladinci iz podjetij, vasi in gimnazije so poročali o delu mladinske organizacije, o dobrih in slabih straneh, in dali vrsto predlogov za uspešnejše delo, o politično, gospodarsko in kulturno razgledanost mladine. Brez dvoma bodo besede sekretarja Obč. komiteja ZK Borisa Mikošiča delegatom na konferenci spodbuda in napolnilo za delo v bodoče.

Po poročilu o delu mladine pred vojno, med vojno in delu mladine sedaj ter ostalih poročilih, so se oglašali delegati iz posameznih krajev in poročali, kakšne uspehe ali težave imajo v svojem mladinskem aktivu.

Delegat iz LIO Kočevje je poročal, da so ustanovili klub mladih proizvajalcev. Naloga kluba bo, da bo seznanjal mladince o raznih problemih, ki se bodo porajali v podjetju, delegat iz Rudnika pa je poročal o uspešnih akcijah tamkajšnje mladine v prostovoljnem delu. Iz aktivna v Vajenski šoli je poročal mladinec o delu vajske mladine. Sekretariat je še neizkušen pri delu, zato potrebujejo pomoč.

K besedi so se oglašali in predlagali mladinci iz KGP Kočevje, je med drugim predlagal, da bi pri njih ustanovili aktiv mladih zadržnikov, v Predgradu so mladinci sodelovali pri prostovoljnem delu s 300 urami, sodelovali so tudi pri vseh proslavah. V Fari bodo imeli z ustanovitvijo aktiva mladih zadržnikov težave, ker je mladina večji del zaposlena. Na konferenci so posvetili precejšnji del razprave kmečki mladini. Mladinski aktiv kmečke mladine so imeli doslej na skrbi predvsem kulturno prosvetno dejavnost, premalo pa so se poglobili v politično-ideološko delo. Delo vaše mladine je zaradi nalog, ki jih ima kmetijstvo še posebno pomembno. Mladinski aktiv bi morali biti in morajo postati nosilci in propagatorji socialistične preobrazbe kmetijstva na vasi.

Razpravljali so tudi o udeležbi na zvezni delovni akciji mladine v letu 1960. Sodelovalo naj bi čimveč mladincev in mladink iz občine. To pa bo mogoče le, če bodo mladinski aktiv pravilno seznanili svoje člane o pomembnosti te akcije.

Mladina naj bi sodelovala v prostovoljnem delu tudi doma. V letu

1960 so predvidene gradnje igrišč, fizikturnega doma itd. Pri tem čaka mladino dovolj hvaležnega dela.

Za uspešno delo mladinske organizacije, je potrebno sodelovanje s političnimi in družbenimi organizacijami ter društvi. Na drugi strani pa naj bi nudile organizacije in društva mladini vso pomoč, jim svetovala in spodbujala pri delu.

Sedaj pa nekaj besed o programu dela mladine za bodoče. Ta obsega štiri najpomembnejše dejavnosti, in sicer: politično-ideološko dejavnost, delovne akcije, športno dejavnost in kulturno prosvetno-društveno dejavnost. V politično-ideološki dejavnosti je za-

popadena večerna mladinska politična šola. Šola se je začela 11. novembra in bo trajala do 6. aprila 1960. Na šoli so enkrat tedensko predavanja, naslednji teden pa so konzultacije, potem spet predavanja itd. Predavanja so pestra, zanimiva in bogata po vsebini. Šola je namenjena mladinskim aktivistom. Obč. komite LMS bo v februarju organiziral predavanje o zunanji politiki v Poljanski dolini, v Fari in Oslinici pa bodo predavanja v marcu.

Občinski komite LMS bo organiziral mladinsko delovno brigado, ki bo sodelovala pri gradnji fizikturnega doma v Kočevju. Na zvezno delovno akcijo pa bo šlo iz občine 30 mladincev in mladink.

V povezavi s TVD Partizan bo Obč. komite LMS organiziral športno tekmovanje mladine v vseh športnih disciplinah. Najboljši aktiv v tekmovanju bo prejel prehodni pokal. Poleg tega bodo med letom razna športna tekmovanja med posameznimi aktivisti.

Rekonstrukcija „Tekstilane“ v petih letih

»Tekstilana« bo v prvem četrtletju leta 1960 nabavila štiri tkalske stroje. Nabava strojev je nujna. V letu 1959 so kupili mikalni stroj. S tem so odpravili ozko grlo proizvodnje v predilnici. Sedaj jim ni potrebno več uvažati predvaja, ker ga sami proizvajajo. Ker imajo več predvaja, je omogočena tudi večja proizvodnja. Za to tudi nameravajo nabaviti tkalske stroje.

KOLEKTIV »TEKSTILANE« JE 15. DECEMBRA IZPOLNIL LETNI PLAN DOHODKOV

Ko smo se mudili v »Tekstilani«, smo se zanimali tudi za perspektivni razvoj podjetja v bodočih letih. Zvedeli smo, da imajo elaborat rekonstrukcije »Tekstilane« že izdelan in ga je Izvršni svet LRS že potrdil. Elaborat imajo, sedaj pa je potrebno zagotoviti finančna sredstva v višini 150 milijonov din. Po zaključeni rekonstrukciji bi se dvignil bruto promet od sedanjih 600 milijonov na 1 milijardo 300 milijonov din. Razumljivo je, da

bi omogočila rekonstrukcija zaposlitev nove delovne sile. Te pa je v občini še dovolj.

V daljši perspektivi je tudi, kar naj bi bilo omogočeno potom Zdrženja tekstilne industrije LRS, da bi v podjetju povečali število tkalskih strojev od sedanjih 30 na 100. To bi omogočilo »Tekstilani«, da bi povečali bruto proizvodnjo na 2 milijardi 800 milijonov dinarjev prometa, kar bi znašalo približno petkratno večjo proizvodnjo kot je sedaj. Skupno število vseh zaposlenih pa bi znašalo okrog 800.

Nas je seveda zanimalo, kdaj se bo predvidoma uresničilo ta velikopotezni načrt, ki bi imel nedvomno globoke posledice v strukturi bruto proizvoda v komunni. Slišali smo, da se bo to predvidoma uresničilo v bodočih petih do osmih letih. S tem bi se kočevska »Tekstilana«, ki sedaj obratuje še z zastarelimi stroji, uvrstila med največja volnarska podjetja v Sloveniji.

Naša iskrena želja je, da bi se uresničile želje in prizadevanje kolektiva za rekonstrukcijo podjetja.

Matija Maležič

Novoletne želje delovnih ljudi

Le kdo nima želja ob vstopu v novo leto? Gotovo vsi želimo, da bi zdravi in zadovoljni opravljali vsakdanje delo in v miru živeli. Želje nekaterih naših bralcev je zapisal naš novinar Karel Oražem in na tej strani vam jih posreduje.

DA BI BIL ZGRAJEN FIZIKULTURNI DOM

»Kaj si želite v novem letu,« smo vprašali podpredsednika »Partizana« Kočevje tovariša Adreja Arka. Takole je odgovoril: »Da bi nam občani v prihodnjem letu nudili večjo moralno pomoč pri gradnji novega telesno vzgojnega doma, za katerega so nam nudili in nam bodo še nudili vsi finančno pomoč oblastveni forumi.

Želim, da bi bilo objektivnejše gledanje na delo telesne vzgoje v celoti, a ne le presojanje po trenutnih uspehih ene ali druge panoge na tekmovalnih. Cilj telesne vzgoje je vzgoja človeka v zdravem in zavestnega državljanca, ne pa trenutno veselje nad morebitnim enkratnim uspehom.

ZA UVELJAVITEV ŠOLSKE REFORME

Šolski inšpektor Rudolf Vrabčič iz Kočevja: »Želim vsem prosvetnim delavcem, da bi čim uspešnejše izvajali šolsko reformo v prihodnjem letu, da bi jo življenjsko uredniševali in dosegli čim boljše uspehe. Prav tako želim vsem šolskim odborom, da bi se še bolj aktivno vključevali v družbeno upravljanje v šoli, učencem pa najljepše uspehe v šoli.«

JANEZ RIGLER PRESEDNIK OBLO

»Novoletnih želja je veliko in jih ni mogoče povedati v kratkih besedah. Če pa izbiramo od vseh želja največjo, je ta, da bi se perspektivni program Občinskega ljudskega odbora glede industrije in dviga standarda delovnega človeka čimprej uresničili, kar upam, da se bo tudi uresničilo ob podpori vseh občanov. Želim, da bi pri uresničevanju perspektivnega programa sodelovalo čim več občanov, obenem pa jim čestitam in želim vse najboljše v novem letu.«

DA BI ČIMVEČ GRADILI

Direktor gradbenega podjetja »Zidar« Kočevje ing. Lojze Blenkš je za noveletne želje povedal tole: »Želim, da bi se v prihodnjem letu čimveč gradilo, predvsem pa v samem Kočevju, pa tudi v ostalih krajih, da bomo s tem reševali stanovanjski problem. »Zidar« pa bi mel zasedene vse svoje kapacitete.

Želim, da bi bili investitorji bolj pripravljeni z vsemi načrti in z denarnimi sredstvi in situacije plačali čimprej; vesel bi bil, da v prihodnjem letu ne bi prišlo do pomanjkanja kate-regakoli gradbenega materiala, tako, da bi lahko v čim hitrejšem tempu gradili oz. dogradili stavbe; moja osebna želja je, da bi naš kolektiv ostal še naprej tako enoten kot je bil letos in da bi podjetje v prihodnjem letu še lepše napredovalo.

ZELIM...

da bi bila mladina v letu 1960 še bolj aktivna pri delu, tako delavska in kmečka; da bi začeli pri vseh združenih z delom aktivni mladih združnikov in da bi mladinska organizacija uresničila program dela, ki je bil sprejet na zadnji občinski mladinski konferenci. Mladini kočevske občine želi veselo silvestrovanje in mnogo uspehov pri delu v novem letu sekretar Obč. komiteja LMS Slavko Pavlič

PRESEDNIK OKRAJNEGA SODIŠČA KOČEVJE

»Vsem bralcem »Novice« in vsem delovnim ljudem na območju tega sodišča želim v novem letu čim več uspehov pri njihovih prizadevanjih za ustvaritev še boljših pogojev za nadaljni razvoj in napredek naše socialistične skupnosti. Pri tem pa bi želel, da bi v delovnem letu za razvoj materialnih pogojev ne pozabili tudi na razvoj humanih, socialističnih etiki odgovarjajočih odnosov med ljudmi in da bi vse spore med seboj reševali na način, ki je primeren visoki stopnji našega družbenega razvoja.«

Marjan Savinšek

VEČ POŠTENOSTI V TRGOVINI

Zelja Jožeta Tomšiča, komercialista pri Poslovnih zvezih Kočevje je, da bi prevladovala v trgovanju čimvečja poštenost, ter da bi se trgovina dosledno razvijala po socialističnih principih. Želi tudi, da bi bile vse stranke, s katerimi ima trgovske zveze, zadovoljne s poslovanjem in blagom, ki jim ga dobavljajo. Vsem poslovnim prijateljem in znancem želi veliko poslovnih uspehov v novem letu.

RAZVOJ DOMAČE OBRTI

Direktor »Domačih izdelkov« iz Velikih Lašč Jože Grebenc:

»Naše podjetje je še razmeroma

pliciramo, čeprav ne bi bilo potrebno...«

ZA RAZVOJ TURIZMA

Stane Mihelič je predsednik Turistično-olepševalnega društva Ribnica in gostinski delavec. Najprej je zaželel vsem članom TOD in prijateljem turizma ter gostinskim delavcem srečno novo leto 1960. »V novem letu bo treba posvetiti večjo pozornost razvoju turizma. Ker pa je turizem v tesni povezavi z gostinstvom, bodo potrebne tudi v gostinstvu boljše usluge, tako v pogledu prehrane in kvalitete pijač. Želim, da bi v prihodnjem letu prišlo čimveč gostinskih delavcev do ustrezne izobrazbe, kar je prvi pogoj za uspešno delo v gostinstvu. Turizem je pri nas šele v povojih, vendar prvi uspehi so že tu. Naši kraji so zelo lepi in prikladni, da postanejo turistični...«

POŠTARSKA SLUŽBA JE TEŽKA

Z Andrejem Zajcem, ribniškim poštarjem sva se srečala v pisarni na ObLO Ribnica. Ko je odložil pošto, sem ga vprašal, kakšne so njegove želje za Novo leto. »Najprej, da bi ustvaril kolektiv, katerega član sem tudi sam, čimveč dohodkov... Delo pismonošev je naporno. Posebno nam pišejo kri stranske ceste, ki so v slabem vremenu skoro neprehodne. Se celo v Ribnici, tako imenovani »Tičji gasi«, je sedaj težko raznašati pošto zaradi prekopov na cesti... Moja in želja mojih kolegov pis-

novem letu izpolnile vse skrite želje, ki se jim v letu 1959 niso mogle izpolniti. Kolegom in kolegicam v kolektivu podružnice Zavoda za socialno zavarovanje pa je zaželel veliko delovnih uspehov.

KUP DENARJA IN...

Milka Malnar, telefonistka na Pošti v Kočevju ima samo dve želji: Kopicu denarja in da bi bili telefonski naročniki bolj potrpežljivi in da ne bi tolikokrat urgirali pri telefonskih pogovorih...

MANJ NESREČ

Direktor podružnice Zavoda za socialno zavarovanje Rudi Mohar želi vsem delovnim ljudem, da bi v novem letu uspešno izpolnjevali naloge. Njegova želja je tudi, da bi se v novem letu 1960 zaščitila dela izboljšala, tako da bi bilo po podjetjih čim manj nesreč in invalidov, da bi bili ljudje zdravi, da bi s tem imeli korist sami in skupnost.

DANICA BIŽAL, GOSPODINJA

Da bi dal mož v letu 1960 veliko denarja za gospodinjstvo, da bi bila družina zdrava in zadovoljna s hrano, ki jim jo ona pripravljajo... Njena želja je tudi bila, da bi v mlekarni v Kočevju prodajali več skute, da bi bil kruh, če bi bilo mogoče, boljši... Rada bi šla tudi v službo, vendar se ji želja še ne bo izpolnila, ker so doma majhni otroci...

ANČKA PAKIŽ IZ RIBNICE

Ančka Pakiž je predsednica Sve-

stokovno vsposobili, da bi bili v vsakem primeru požara ali drugih nezd, takoj pripravljeni uspešno intervenirati.«

DA BI IZPOLNILI PROIZVODNI PROGRAM

Direktor podjetja v izgradnji »Dom« Kočevje Tone Čuk želi: »Da bi drugo leto kolektiv »Doma« izpolnil proizvodni plan za leto 1960 da bi se podjetje uspešno razvijalo, tako da bi bilo v prihodnje sposobno še povečati proizvodnjo.« Vsem članom kolektiva čestita k novemu letu in jim želi veliko delovnih uspehov...

UPRAVNIK GU MOZELJ

Ing. Saša Cvetko nam je povedal: »Moja želja je, da bi nam tudi v prihodnjem letu uspelo izvršiti plan oz. da bi dosegli še boljše uspehe kot v letu 1959. Pa še nekaj: da se smisel delavskega upravljanja še bolj uveljavi ter da se spozna s pomenom in namenom delavskega upravljanja čimveč ljudi. Delovnemu kolektivu pa lepo voščilo za novo leto.

SLAVKO BERGER, DIREKTOR RUDNIKA KOČEVJE

»S sodobnimi metodami organizacije dela zvišati storilnost in s popolnejšim načinom nagrajevanja izboljšati zasluge delavcev in nameneščenec ter s tem v zvezi njih življenjske pogoje. Solati, usposabljanje ter vzgajati mlade ljudi v sposobne družbene delavce in upravljalce, v socialistične delavce z vsemi lastnostmi naprednega, kulturnega in poštenega človeka. Nuditi kočevskim rudarjem in vsem občanom čim hitreje, čim več in čim cenejših stanovanj. In končno: vse to želim v novem letu vsem prebivalcem občine.«

ŽIVIMO V SLABEM STANOVANJU

Za noveletne želje smo pobarali tudi 12-letnega pionirja in učenca 4. razreda osnovne šole v Zeljah Jožeta Turka iz Zeljn. Jože je dejal, da rad hodi v šolo, uči pa se srednje dobro. In njegove želje v novem letu: »Rad bi novo obleko. Druga želja je, da bi ata več zaslužil. Če bo ata več zaslužil, bo tudi mama bolj kuhala. V družini nas je petero in za vse mora služiti ata sam. Moja največja želja pa je, da bi drugo leto dobili boljše stanovanje. Sedanje stanovanje je zelo slabo. Tovarišu učitelju, ki me poučuje, želim, da bi tudi za naprej ostal tako dober in da bi še dolgo ostal na naši šoli. Atu in mami želim, da bi bila zdrava, starejšemu bratu Milanu, ki je pri vojaki (imam ga zelo rad, ker mi je naredil smuč) pa želim, da bi se dobro imel.«

ČUVANJE IN NEGA GOZDOV

Lovro Logar je revirni gozdar za področje Lašč, doma pa je s Turjaka. Povprašali smo ga, kaj si želi v novem letu. Nekaj časa je premišljeval, potem pa je dejal: »Predvsem to, da bodo logarji tudi v novem letu tako vestno vršili svojo službo kot so jo doslej, to je, da bodo čuvali in gojili gozd, ki predstavlja za vso našo skupnost veliko bogastvo...«

PAVLE OVEN IZ RIBNICE

Se enega revirnega gozdarja smo uvrstili med tiste, ki so povedali svoje noveletne želje. Pavle Oven, revirni gozdar iz Ribnice, je sicer po letih še mlad, vendar že izkušen gozdar. Njegove noveletne želje pa so: »Da bi bila v novem letu dograjena cesta Ribnica - Jelenov žleb, da bi bila na Veliki gori zgrajena lovska koča, ki bi nudila v primeru slabega vremena zavetje logarjem in drugim ljudem. Želim tudi, da bi imele Kmetijske zadruge stalne delavce, da bi bilo tako zasigurana izvršitev plana v gozdarstvu tako količinsko kot kvalitativno...«

STANE STRAH IZ KOMPOLJ

Je znan zadržni in politični delavec v Dobropolju. Ker je bolj rahlega zdravja, je zaželel najprej to, da bi se pozdravil, da bi tako lahko opravljal delo v svojem poklicu. In druga želja, da bi bilo drugo leto veliko več kmetovalcev, ki bodo pogodbeno sodelovali z zadruzo, ker le v tem je bodočega napredka dobropoljskega kmeta, kakor tudi to, da bi kmetovalci nudili zadrugi vso pomoč pri uresničevanju njenih nalog.

MILAN LAVRIČ IZ HRIBA

»Moja želja in želja Potočanov je predvsem ta, da bi se v Loškem potoku razvijala lesna industrija. Druga velika želja je, da bi v letu 1960 nadaljevali z gradnjo vodovoda, ki ga ljudje težko pričakujejo, in tretja želja, da bi bil zdravstveni dom drugo leto dograjen in da bi že začel služiti svojemu namenu.«

DA BI ŠEL V POKOJ

Alojz Arko, šef lesnega skladišča

v Zlebiču, doma pa je iz Brega pri Ribnici si želi, da bi šel drugo leto v zaslužni pokoj. Obenem pa si želi, da bi čimprej začeli z gradnjo novega postajnega poslopja v Zlebiču.

ZELJA UPRAVNIKA DELAVSKE UNIVERZE

Stane Osepek, upravnik Delavske univerze Kočevje: »Predvsem si želim, da bi ljudje, ki obiskujejo razna predavanja, seminarje in tečaje, ki jih prireja Delavska univerza, imeli čim več koristi pri izpopolnjevanju svojega obzora. Tako bodo lahko čim več prispevali pri izvrševanju vsakodnevnih nalog, najsibo v podjetju ali pa doma v krogu svoje družine.

Želim, da bi nam pri nalogah v čim večji meri pomagali posamezni delovni kolektivi in druge družbene organizacije v komuni. Vsem sodelavcem DU, slušateljem in predavateljem želim kar največ uspehov v letu 1960.«

KMETIJSKI TEHNIK ŽELI

Janez Ilc, po poklicu kmetijski tehnik, je v službi pri Poslovnih zvezih Kočevje. »Želim«, je odgovoril na naše vprašanje, »da bi bila boljše povezava med zadruzo in kmeti in da bi dala akumulacija, ki jo da kmet za pogodbene površine v pogodbenem sodelovanju, večje uspehe in s tem večjo proizvodnjo. To pa bo mogoče ob uporabi agrotehničnih pripomočkov in strokovnih navodil, ki jih dajejo Kmetijske zadruge in Poslovna zveza. Moja želja je tudi, da bi kmeča mladina preko aktivov mladih zadržnikov aktivno sodelovala in pomagala KZ pri uresničevanju njenih nalog v razvoju kmetijstva.

VEČ POLITIČNE RAZGLEDANOSTI

»Kaj želim v letu 1960? Najprej to, da bi bili ljudje v naših vaseh bolj politično razgledani. In drugo, da bi ljudje teh krajev še naprej zastopali enotnost pri sklepih in delu, ki so v korist temu predelu in skupnosti.« je povedal Ivan Lavrič, logar iz Loškega potoka.

DELAVNICA V OSILNICI

da bi v Osilnici uredili delavnice, v katerih bi naši kruh in zaposlitev domačini, ki sedaj iščejo zasluge v raznih krajih naše domovine; da bi v prihodnjem letu zasvetila električna luč v vaseh, ki si še svetijo z leščerbami in da bi bila urejena pot od Papezev do Zurge in pot Osilnica - Bezgarji, nam je dejal Jože Kovač, sekretar SZDL v Osilnici.

ČIM VEČ DOHODKOV V PODJETJU

Poslovna zveza, kjer je v službi kot računovodja Rudi Zbačnik iz Kočevja, želi v novem letu več dohodkov, da bodo lahko več storili za razvoj našega kmetijstva. Želi tudi, da bi se kmetijstvo razvijalo po načrtani poti naprej.

IVAN KOLOBOTA, KOMERCIALIST V »TEKSTILANI«

»Moja želja v novem letu je, da bi naši izdelki zadovoljili okus potrošnika in da bi bile cene vsem potrošnikom dostopne. Naj omenim, da se bo naš kolektiv trudil za znižanje proizvodnih stroškov in za dvig produktivnosti ter kvalitete tekstilnih izdelkov.«

KRATKO IN JEDRNATO

Janez Merhar, kmetijski tehnik iz Kočevja, je na naše vprašanje kaj si želi v letu 1960 odgovoril kratko in jedrnat: »Želim si, da v novem letu ne bi bilo slabše kot v letu 1959.«

ČIM VEČ INVESTICIJ

»Želim, da bi bilo v novem letu 1960 čimveč investicij za gostinstvo, da bi gostinske lokale opremili tako, da bi bili na ravni, ki jo zahteva današnji čas,« nam je dejal direktor hotela Pugled Anton Štimec.

JOŽE BOJC, ŠOFER

Da bi bili v tem pisanem mozaiku noveletnih želja zastopani tudi šoferji, smo povprašali Jožeta Bojca, šoferja iz Kočevja, kaj si želi v novem letu. Lahko bi trdili, da smo vnaprej uganili njegovo željo, ki se je glasila: »Predvsem to, da bi imel čimmanj defektov na avtomobilskih gumah in da bi »prevozil« leto brez karambolov. K tej želji naj pridam še to, da bi prevozil veliko kilometrov, saj od tega zavisi tudi moj zaslužek... Tretja želja je pa ta, da bi v Kočevju organizirali delavnico, kjer bi lahko opravili vsa popravila na avtomobilih.«

RAZVOJ INDUSTRIJE V DOBROPOLJU

Franc Blatnik, uslužbenec iz Predstrug pri Vidmu je dejal: »Moja želja za novo leto je, da bi se tudi v Dobropolju razvijala industrija. Nekaj industrije že imamo, ki naj bi se razvijala dalje.«

V čem je sreča delovnih ljudi? V bogastvu, slavi...! Ne! Slika nazorno prikazuje srečo mlade matere. In da bi sreča tudi z našega obraza tako žarela, je verjetno noveletna želja vseh nas!

monošev je, da bi si stranke nabavile nabiralnike. S tem bi bilo omogočeno hitreje in točneje delo pismonošev.

ZELJE, ZELJE V OPEKARNI

V Opekarni sem se srečal s predsednikom sindikalne podružnice v tem podjetju, Stanetom Babičem. Njegove želje za novo leto so bile želje vsega kolektiva Opekarnice; prislunhimo jim:

NUJNO JE POTREBNA REKONSTRUKCIJA OPEKARNE.

S tem bo odpravljeno trpljenje delovnega človeka v našem podjetju, ki dela sedaj v zelo težkih pogojih. Z rekonstrukcijo bi dosegli boljše delovne uspehe — povečali bi proizvodnjo in proizvajali kvalitetnejše opečne izdelke. Proizvodnja bi tekla skoraj vse leto, s krajšim presledkom v zimskem času. Ribniška opekarna ima zelo pomemben položaj, zato bi bilo nujno, da pristojni organi odobrijo in izvršijo čimprej po časopisu in radiu objavljene in objubiljene investicije.

Zaradi stalnega pomanjkanja opečnih izdelkov bi bilo prav, da bi mislili tudi na gradnjo še ene opekarnice v bližini Ribnice. Na Ugargu v bližini Ribnice je na zalogi dovolj prvovrstne zemlje-illovije za izdelavo opečnih izdelkov, posebno še za strešno opeko. Tovariš Babič je na kraju zaželel vsemu kolektivu in ostalim delovnim ljudem Ribnice veliko delovnih uspehov v letu 1960.

DA BI BILO ZDRAVO LETO

Franc Petek, računovodja na podružnici Zavoda za socialno zavarovanje v Ribnici je dejal, da želi v novem letu veliko zdravja vsem prebivalcem, da bi imeli zdravniki čim manj opravka z zdravljenjem. Zaželel je tudi, da bi se ljudem v

**OBČINSKI
LJUDSKI
ODBOR
RIBNICA**

Prebivalce občine Ribnica in z reorganizacijo občin
priključenih krajev

želi srečno in uspehov polno
novo leto z željo po hitri rasti
komune

Občinski odbor SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski komite LMS
Občinski odbor ZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski odbor RK
Občinska gasilska zveza
in druge organizacije
ter društva

Vsem našim komitentom in
vlagateljem želi srečno in uspehov
polno novo leto 1960

PODRUŽNICA

ZADRUŽNA
HRANILNICA
IN POSOJILNICA
LJUBLJANA

Ribnica na Dol.

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO
ZAVAROVANJE
PODRUŽNICA V RIBNICI

želi vsem svojim zavarovancem srečno novo leto 1960

Pekarna in slaščičarna Ribnica

želi vsem odjemalcem srečno novo leto

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

Investitorjem in dobaviteljem želi
veliko uspehov v prihodnjem letu

**GRADBENIK
RIBNICA**

LESNO INDUSTRIJSKO
PODJETJE

»LIP«

RIBNICA

želi vsem delovnim
ljudem
srečno in uspehov
polno novo leto
1960

Vsem prebivalcem
Dobrepolja želi veliko
uspehov v
novem letu

**Občinski ljudski odbor
DOBREPOLJE**

želi svojim članom in vsem
Potočanom

srečno novo leto

**KMETIJSKA
ZADRUGA**

IRAVNIK

Trgovsko proizvodno podjetje

**DOMAČI IZDELKI
VELIKE LAŠČE**

želi vsem
poslovnim
prijateljem,
dobaviteljem
in odjemalcem
srečno in
uspehov polno
novo leto
1960

Cenjenim potrošnikom in
dobaviteljem želi srečno
novo leto

**ŽELEZNINA
VELIKE LAŠČE**

**VDIM
TRGOVSKO PODJETJE
RRIIII**

s poslovalnicami:
Velike Lašče, Rašica,
Karlovača, Turjak,
Rob, Gregor,
in Ornek

želi svojim odjemalcem srečno novo leto

1960

Kolektiv posestva

želi gospodarskim organizacijam, delovnim
kolektivom in poslovnim prijateljem

srečno in uspehov polno novo leto
1960

SNEŽNIK

KOČEVSKA REKA

KOVAŠTVO Kočevje

želi srečno novo leto 1960

KMETIJSKA ZADRUGA

PREDGRAD

želi vsem članom in prebivalcem
Poljanske doline
srečno novo leto
1960

Kostelčanom in še
posebej svojim
članom želi
srečno novo leto

*Kmetijska
zadruga*

Banja loka

Obveščamo, da sta se proizvodno podjetje „Dom“ Kočevje in
obrat „Stojna“ pri podjetju „Avto“ Kočevje z 1. januarjem 1960
združila v novo podjetje

Industrija transportnih sredstev
in opreme

ITAS

Vsem poslovnim sodelavcem
čestitamo ob novem letu

KOČEVJE

Vsem zadrugam in
poslovnim prijateljem
želi veliko uspehov
v novem letu 1960

POSLOVNA ZVEZA ZA GOZDARSTVO IN KMETIJSTVO KOČEVJE

KMETIJSKA ZADRUGA STRUGE

želi vsem prebivalcem
Strug srečno novo leto

SPLOŠNO KLEPARSTVO KOČEVJE

želi vsem poslovnim
prijateljem in
kolektivom srečno in
uspešno poslovno leto
1960

Svojim članom in vsem zadrugnim
organizacijam želi uspehov polno
novo leto 1960

KMETIJSKA ZADRUGA KOČEVJE

Vsem naročnikom in
dobaviteljem želi srečno
novo leto

MIZARSKO PODJETJE

MIZAR KOČEVJE

s poslovalnico v Stari cerkvi

Stanovanjska uprava Rudnika KOČEVJE

želi srečno
in uspešno
novo leto
1960

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

želi vsem rudarjem in
delovnim kolektivom
srečno novo leto
z željo, da bi
v letu 1960
dosegli še
večje
uspehe

Poslovnim
prijateljem
in vsem
delovnim
kolektivom
želi
uspešno
novo leto

Ključavničarstvo

KOČEVJE

Delovni kolektiv

KMETIJSKEGA GOZDARSKEGA POSESTVA KOČEVJE

želi
srečno
in
uspehov
polno
novo
leto
1960

s svojimi upravami in obrati:

KMETIJSKE UPRAVE:

CVIŠLERJI
KOPRIVNIK
LIVOLD
MLAKA
STARI LOG
MLEKARNA
VRTNARIJA

GOZDNE UPRAVE:

KOČEVJE
MOZELJ
STARA CERKEV
GRČARICE
PODPRESKA
VELIKE LAŠČE
ŠPEDICIJA KOČEVJE
ŠPEDICIJA RIBNICA

LESNA INDUSTRIJA KOČEVJE

Ostali obrati:

GRADBENA SKUPINA
DELAVNICE BREG
AVTOPARK
CENTRALNO SKLADIŠČE

Odjemalcem tekstilnega blaga
in vsem delovnim kolektivom
želi srečno novo leto

1960

TEKSTILANA TOVARNA SUKNA KOČEVJE

Vsem svojim članom želi srečno novo leto 1960

KMETIJSKA ZADRUGA
HRIB
LOŠKI
POTOK

Svojim gostom in dobaviteljem želi srečno in veselo novo leto

GOSTINSKO
PODJETJE

»Rog«
KOČEVJE

KOMUNALNO PODJETJE

»INŠTALACIJA«
KOČEVJE

želi vsem poslovnim prijateljem srečno novo leto

Vsem gostom, obiskovalcem naših obratov:

hotela »Pugled«
kavarne »Zvezda«
in gostilne »Pugled«

kolektiv »PUGLEDA«

želimo veselo in uspehov polno novo leto 1960

Tapetništvo in sedlarstvo

Fotolik

Splošno krojaštvo

Damsko frizerski salon

Dijaški internat

Zavod za zaposlovanje invalidov :

Trgovsko podjetje Promet

Steklarstvo

Računovodski biro

Klavnica

Restavracija »Pri kolodvoru«

Gostišče »Rudar« Šalka vas

Gostišče »Pri kmetu«

Gostišče »Pri lovcu«

Gostišče »Pri jami«, Zeljne

Gostišče »Pod lipo«, Stara cerkev

Gostišče »Pri kolodvoru« St. cerkev

Gostišče »Pri Vipavcu«, Mozelj

Srečno
novo
leto

1960

želi vsem svojim
poslovnim prijateljem
naročnikom in gostom

KOLEKTIV

ZDRAVSTVENEGA DOMA
KOČEVJE

želi srečno novo leto 1960

Potrošnikom tobačnih izdelkov in poslovnim prijateljem želi srečno in veselo novo leto 1960

TRGOVSKO PODJETJE
»TOBAK«
KOČEVJE

Srečno
in uspehov
polno
novo leto
želi

LEKARNA
KOČEVJE

MECND
OBRATNO PODJETJE
MEJNA

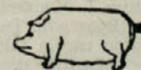
želi srečno novo leto vsem živinorejcem
in potrošnikom mesa

KOČEVJE

Delovnemu ljudstvu naše domovine in še posebno prebivalcem Kočevja želi srečno novo leto

KOMUNALA
KOČEVJE

»Mesnina«

želi uspehov polno
novo leto 1960 vsem
potrošnikom in
dobaviteljem

KOČEVJE

s poslovalnicami:

»Centralno skladišče«
»Skladišče pijač«
»Prehrana«
»Preskrba«
»Rog« Koprivnik
»Rudar«
»Sadje-zelenjava«
»Specerija«
»Tehnika«
»Tekstil«
»Tkanina«
»Zarja« Stari log
»Železnina«
»Živila« Mozelj

»Galanterija«
»Hrana«
»Izbira« Stara cerkev
»Koloniale« Zeljne
»Kostel« Livold
»Knjigarna in papirnica«
»Manufaktura«
»Mlekarna«
»Obutev«
»Oskrba«
»Potrošnik«

T

Trgovsko podjetje na veliko in malo

Irgopromet

želi odjemalcem, dobaviteljem in vsem potrošnikom obilo sreče in zadovoljstva v letu 1960

KOČEVJE

Delovni kolektiv
ELEKTRO

Dobavljamo električno energijo ter gradimo visoko in nizko napetostno omrežje

želi vsem odjemalcem električne energije in delovnim kolektivom srečno in uspehov polno novo leto 1960

KOČEVJE

Dragi bralci!

S to številko začenjamo še peti letnik »Novic«, tednika, ki vsak teden prihaja v skoro vsako hišo na območju bivšega okraja Kočevje. Več sto izvodov pa gre tudi širom naše domovine in med rojake v tujino.

Ko smo začeli z izdajanjem, so listu prerokovali različno usodo: nekateri so tudi menili, da mu bo življenje kratko. Toda želje bralcev in čas je dokazal, da je za naše ljudi bil list potreben, kajti piše za naše ljudi in vanj pišejo tudi naši ljudje.

Uredništvo lista se je ob sodelovanju nad sto občasnih dopisnikov trudilo, da bi bil list resnični vodnik na poti socialistične graditve in glasnik težnih delovnih ljudi pri težavah, ki jih srečujejo. Vemo, da še nismo vsega storili, predvsem se dobro zavedamo, da je list na štirih straneh preskromen. Marsikateri dogodek ostane za to neobjavljen, dopise moramo krajšati in jih objavljati v naslednjih številkah. To povzroča negotovost pri donosnikih in članki tudi zastarijo. Marsikdo bo vprašal, zakaj ne izhaja na šestih straneh? Rešitev je tu!

Ko kupujemo katerokoli blago, damo zanj toliko, kolikor je vredno in nikomur ne pride na misel, da bi blago prodajal ceneje, v svojo škodo, da bi zanj dobil trikrat manj kot pa neka stane. Zato je za to pri prodaji časnikov. Razen nekaterih gospodarskih časopisov, ko stanje posameznih izvodov 50 in več din, se skoro vsi ostali časopisi prodajajo dvakrat ali celo večkrat ceneje, kot dejansko stanje. In kako lahko potem izhajajo? Politične organizacije in ljudski odbori jim pomagajo z izdatno denarno pomočjo, nabirajo oglase, zvišujejo naročnino, tako da ob koncu leta le »splavajo«.

Kako pa je z našim listom? Na leto izide 52 številki in če to delimo s 400 dinarji letne naročnine, ugotovimo, da naročnik plača za vsako številko 7,7 dinarja. Samo papir pa stane 8 din za številko! S ključji (slikami), tiskom, honorarji za članke in poštino pa stane vsaka številka 25 dinarjev. To narekuje, da je za izhajanje lista potrebno letno 2 milijona dinarjev. Pomoči ni in to krije delovni kolektiv z dohodkom od drugega tiskarskega dela. Velik del pa prispevajo tudi kolektivi z objavljanjem čestitk in drugih oglasov.

Ugotovljamo, da imajo drugi podobni časniki, kljub denarni pomoči, vsi višjo letno naročnino. Uredniški odbor je sklenil, da iz naštetih razlogov poviša letno naročnino od 400 din na 500 din. Prepričani smo, da sto din, kolikor je višja naročnina, ne bo posebno breme za naše naročnike. Nam pa se bo le poznalo, saj predstavljajo to za nas pol milijona dinarjev.

Če nam bo le kako uspelo dobiti še nekaj sredstev, bo vsaka druga številka, zagotovo pa vsaka četrta izšla na 6 straneh.

Vse bralce in dopisnike pa vabimo, da tudi v novem letu zvesto sodelujejo z listom. Vsem najlepša hvala za pomoč in srečno novo leto.

Uredništvo in uprava »Novic«

JAMSTVA ZA KREDITE

Na skupni seji obeh zborov ObLO Kočevje so odborniki potrdili garancijske izjave za najetje kreditov in sicer: Kmetijsko gozdarskemu posvetstvu Kočevje so odobrili skupno nad 49 milijonov, podjetju »Dome« v Izgradnji 5 milijonov, »Tekstilani« pa v višini 12 milijonov dinarjev.

Proslave ob Dnevu naše armade

Praznik dneva Jugoslovanske ljudske armade — 22. december, so v vseh naših večjih krajih lepo proslavili. Posebno lepo so proslavili praznik naše armade v šolah.

Na večer pred 22. decembrom je bila v Kočevju v Šeškovem domu slavnostna akademija. Sodelovali so: rudniška godba, harmonikarji »Svobode« mesto, učenci osemletke »Mirka Bračiča« s skečem »Na jasi«, gimnazijski mladinski pevski zbor, TVD Partizan s točko proste vaje, recitatorji itd. Tajnik Občinskega odbora Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev Jože Maver je imel daljši govor o pomenu praznika. Med drugim je dejal, ko je orisal junaško pot naše vojske od začetkov pa do danes, da ima enotnost ljudstva in armade še poseben pomen v dobi atomske vojne, ko niso možne koncentracije velikih vojaških enot, temveč je treba deželo braniti z majhnimi enotami. To pa zahteva od prebivalstva vso podporo... Tudi v bodoče bo treba gojiti sodelovanje med ljudstvom in armado in ga še bolj krečiti in razširiti. Za to govorijo tudi rezultati, ki smo jih dosegli doslej v skupnem delu z borci, podoficirji in oficirji ribniške garnizije. Dejal je tudi, da je armada pomagala pri obnovi porušenega mesta Kočevja ter gospodarskim organizacijam pri njihovem delu. Tako so pripadniki garnizije iz Ribnice letos pomagali pri spravilu sena in ostalih poljskih pridelkov KGP Kočevje, kjer so nakosili in pospravili 1200 ton sena, pomagali so tudi pri spravilu žit na površini 150 ha. Prav tako so pomagali pri košnji sena in spravilu podjetju »Snežnik« v Kočevski Reki...

Proslave, združene s podelitvijo nagrad učencem za najboljše naloge, so bile tudi po vseh ostalih šolah v občini. Šolarjem so vrtili filme s tematiko iz NOV. Pri ocenjevanju najboljših nalog v občinskem merilu, je bila ocenjena za najboljšo naloga učenca osemletke iz Fare, Toneta Račkoga. Druga nagrada je šla na osemletko »Mirka Bračiča« Kočevje, tretja pa v osnovno šolo v Stari cerkvi.

22. decembra je šla delegacija Obč. odbora ZDROP Kočevje na čelu z narodnim herojem Jožetom Boldanom-Silnim v Ribnico, kjer

je sodelovala na proslavi v tamkajšnji garniziji. Cestitali so oficirjem in podoficirjem k prazniku, komandantu pa izročili skromno darilo za priznanje za njegovo požrtvovalno delo pri strokovni vzgoji rezervnega kadra v občini Kočevje.

Za uspele proslave v počastitev dneva JLA je treba dati vse priznanje Občinskemu odboru ZDROP in vsem, ki so sodelovali ali drugače pomagali pri proslavah. Da so proslave lepo uspeli gre zahvalnost tudi številnim udeležencem. Ljudje si takih proslav še želijo.

Akademija v Šeškovem domu. (Foto: Božič)

„Srečno šoferji na vaši poti“

Do šoferjev sem vedno gojil posebno prijateljstvo. Vseh so mi ti fantje, ki so vedno, kot mi je dejal nekdo nek šofer, z eno nogo v grobu, z drugo pa v zaporu. Mogoče je ta primerjava nekoliko huda, vendar pa se včasih, žal, le primerjati tudi to. Da se malo bolje spoznam z življenjem šoferjev, sem se napolnil v podjetje »Avto«, v strojni park, ki imajo prostore v bližini Kemične tovarne. Šoferji so pripovedovali o svojem delu, ki je vse prej kot lahko, o raznih nevarnostih na cestah, prečutih nočeh, o spanju v avtomobilskih kabinah itd. Iz njihovega pripovedo-

vanja sem spoznal, da so to žilavi ljudje, vajeni naporov, da so iznajdljivi in dobri. Pa dajmo besedo njim samim.

Franc Miklič, šofer, je pripovedoval:

»Pri podjetju »Avto« sem zaposlen kot šofer tovornega avtomobila »Fiat« s prikolico že nad leto dni. Mene in mojega sotovariša vodi pot z tovarnjakom po vseh cestah Jugoslavije, pa tudi v Avstrijo in Zahodno Nemčijo.«

»Kako pa gre ob prehodu čez državne meje?«

»Naši cariniki nas dolgo vrtijo, z avstrijskimi in nemškimi cariniki hitro opravimo. Ko vozimo po tujih deželah, imamo oči odprte. Tam vidiš marsikaj zanimivega. Koder sem vozil po tujih mestih in sem imel priliko spoznati industrijo, sem videl, da je le-ta precej razvita. Kljub vsemu blišču, ki sem ga videl v tujini, ne bi maral nikoli zamenjati tujih krov za domačega. Ceste imajo dobre. Hrana je zelo draga in kolikor sem imel priliko spoznati, so tudi življenjski stroški, tako v Avstriji in Zahodni Nemčiji, precej visoki.«

»Koliko dni v mesecu ste povprečno na poti?«

»Okrog 25 dni povprečno na mesec. Kje spim? Največ v kabini avtomobila. S poklicem in zaslužkom sem zadovoljen. Želje? Da bi dobi boljše avtomobile, ker so ti, ki so v vožnji, precej iztrošeni. Če sem poročen? Sem. Imam tudi enega otroka. Stanovanje imam v Ljubljani.«

Zaželel sem mu srečno vožnjo na pot, takoj nato pa sem segel v roke Stefanu Baldižaru, ki je doma iz Murske Sobote.

Tovariš Baldižar je močne postave in kot rojen za šoferja. Pri podjetju »Avto« vozi tovornjak »Fiat« s prikolico že dve leti. Star je 37 let za volanom pa je že 16 let. Je poročen, z ženo in sinom, ki živi v Murski Soboti, se vidijo bolj poredkoma.

»S poklicem, ki ga opravljam, sem zadovoljen, čeprav je včasih težko. Najhujša je zasnopost. Rad bi zaspal, pa ne smem. Sicer pa se šoferji običajno menjamo za volanom na približno vsakih 100 kilometrov. Takrat tudi pregledamo tovor, založimo se z gorivom, kontroliramo in pregledujemo gume itd. Tako gre iz dneva v dan iz noči v noč, ob vsakem vremenu in vsakem letnem času. Naj omenim, da prevozim mesečno od 5 do 6 tisoč kilometrov. Zanima vas, kje so najboljše ceste? Najboljše so v Sloveniji, slabe so v Bosni in Crni gori, najslabše pa v Makedoniji.«

»Ste doživeli kak večji karambol na cesti?«

»Tudi to je bilo. Bilo je v juniju 1959 leta v Okočanih pri Novi Gradski. V našo prikolico se je zaletel tovorni avtomobil »Skoda«. Pri tej nesreči se je smrtno poškodoval sovozač pri šoferju »Skode«. Meni se ni nič zgodilo, moj sovozač Zika pa je bil lažje poškodovan. Nesrečo je povzročil hrvaški šofer, ker je bil premalo previden pri vožnji.«

»Ali tudi vi spite v kabini avtomobila?«

»Seveda. S sovozačem se menjujemo pri volanu. Ko jaz vozim, gre on počivat in obratno, imel sem pa tudi primer, da sem bil sam za volanom od Zagreba do Beograda. Avtomobilska cesta ima dobre strani, ker je hitra, vendar zelo utruja.

»Slavko Smrekar, šofer iz Kočevja, poročen in oče hčerke, je pri »Avtu« že od leta 1948. Vozil tovornjak znamke »Tams«, in sicer sam. Jugoslavijo je prevozil počez in podolž. Najbolj mu je ostal v spominu dogodek, ko so ga takorekokoč sredi Zagreba okradli.

»Bilo je že ob eni ponoči, ko sem se iz Siska, kjer sem natovoril blago, odpeljal proti Zagrebu. V Zagreb sem prišel okrog druge ure ponoči. V kolodvorski restavraciji sem se okrepčal. Med tem časom, ko sem večerjal, je prišla k moji mizi skupina mladih ljudi. Bili so štirje. Ko sem šel ven, so bili kmalu za menoj, me obstopili in ukazali, da moram dati vsakemu tisočak. Če tega ne bom storil, mi bodo porabali ves denar. Kaj sem hotel drugega kot dati vsakemu po »jurja«. Potem sem šel nazaj v restavracijo, kjer sem naletel na dva miličnika. Povedal sem jima, kaj se je zgodilo. Kakeh 50 m vstran so stali pod cestno razsvetljavo omenjeni štirje ključavci. Ko sem ju prosil za intervencijo, naj primeta tatove, sta odgovorila, da cesta ni njun »rajon«. Odšel sem na pot s preostalima dvema tisočakoma v žepu.«

Pripovedoval je, da prevozi dnevno tudi od 700 do 800 km. Dostikrat je pri volanu tudi od 10 do 12 ur na dan. Manjše okvare na avtomobilu sam popravi, pri večjih okvarah pa pride na pomoč potujoča servisna delavnica iz Kočevja. Vožnje so najbolj nevarne v zimskem času, ko je cesta poledenela in takrat kadar pride megla, gosta, da bi jo lahko »rezal«. Povedal je tudi, da ima zelo slabo stanovanje v Kočevju. Soba in kuhinja obenem meri vsega 3 X 3 m. Svoj poklic ima rad. Mesečno prevozi od 7 do 8 tisoč kilometrov. Povedal je tudi, da mora biti šofer zelo pazljiv pri prevzemu in oddaji blaga. Eventuelni primanjkljaji gredo na njegov račun.

Niko Dragičević, po rodu Srb, doma pa je iz okolice Črnomlja, je zaposlen pri »Avtu« kot šofer že šest let.

»Vozim »Fiat« s prikolico po Jugoslaviji, Avstriji in Zahodni Nemčiji, je pripovedoval Niko. »Ceste v Avstriji so ozke, promet pa velik. Zato je vožnja naporna. V Nemčiji so ceste zelo dobre, široke, promet na cestah pa je še enkrat večji kot v Avstriji. V Zahodni Nemčiji sem bil najdlje do Monakovega. Cestno prometni predpisi so tam še bolj strogi kot pri nas. Doslej še nisem imel nevarnosti zaradi kršitve cestno prometnih predpisov v tujini.«

»Ko vozite po tujih deželah morate imeti tudi tuj denar. Kako imate to urejeno?«

»To je tako urejeno: Do sto kilometrov vožnje po Avstriji dobimo od podjetja 83 šillingov, za vožnjo skozi Avstrijo pa dobimo 166 šillingov. V primeru, da prevozimo avstrijsko deželo s polnim tovorom, dobi šofer 249 šillingov. S tem denarjem moramo varno ravnati, kjer je hrana draga. Kadar vozimo v Zahodno Nemčijo, dobimo marke. Tako sem na primer prejel za vožnjo od avstrijske meje do Monakovega 21 mark. Če povem, da stane skromno kosilo do 5 mark potem ni težko izračunati, da moraš marke previdno obrabiti, da prideš »skoz«. Naj še povem, da nisem imel karambola na cestah. Kljub napornemu delu, ki ga oprav-

ljam, sem zadovoljen s svojim poklicem.«

V pogovoru s šoferji sem tudi zvedel, da so plačani od prevoznih ton km. Na višino prejemka vpliva tudi delovna doba in točke. Če je šofer bolj prizadeven pri delu dobi več točk in zato tudi večje prejemke. Kadar so na vožnji, jim pripadajo tudi dnevnice. Šoferji imajo naziv visokokvalificiranega delavca. Kadar delajo v delavnicah, imajo urno plačo. Povedali so mi, da primerno zaslužijo...

Sedaj pa se preselimo za krajši čas k predsedniku delavskega sveta podjetja »Avto« in obratovodji mehanične delavnice Rajku Hvali. Zastavil sem mu nekaj vprašanj. Prvo vprašanje je bilo: »Kako se uveljavlja delavsko samoupravljanje?«

»Delavsko samoupravljanje je dobilo pravo obliko in vlogo v zadnjih dveh, treh letih. Člani DS se zavedajo vloge in pomembnosti, ki jo imajo do kolektiva v delavskem svetu.«

»O čem ste v zadnjem času največ razpravljali na sejah DS?«

»Največ o gradnji remontnih delavnic in obnovi strojnega parka. Tovarni avtomobili so že precej iztrošeni. Povprečno je doslej vsako vozilo prevozilo že 800.000 km, kar je enkrat več kot je predvidena življenjska doba avtomobila. Zato je nujno, da obnovimo vozila. V letu 1960 nameravamo nabaviti več tovornih vozil. Pred kratkim so nabavili šest tovornjakov znamke FAP z nosilnostjo osem in pol ton. Zvedel sem tudi, da šteje DS 17 članov, kateremu tovariš Hvala predseduje že tretje leto. Tarifna politika je dobro urejena. Po obratih imajo tarifne komisije, te točkujejo pravilno, tako da ni noben član kolektiva prizadet. Potem mi je še pripovedoval o namenih in servisu delavnice, ki je sedaj v sklopu mehanične delavnice. Le-ta se bo s 1. januarjem 1960 izločila iz mehanične delavnice in bo poslovala kot poseben obrat v sklopu podjetja. Delavnica bo opravljala usluge tudi drugim interesentom — podjetjem in privatnikom.

Miše Konrad je vodja v elektro oddelku, v katerem delajo štirje kvalificirani električarji in trije vajenci. »Na skrbi imamo celotne električne naprave na vozilih«, je pripovedoval tovariš Konrad. »Delo imamo vedno dovolj. Večkrat gremo tudi na teren in avtomobil kar tam popravimo.«

»Ali imate kakšne posebne probleme pri vašem delu?«

»Največji problem je ta, ker smo dvinsni pri nabavi električnega materiala od uvoza, deviznih sredstev pa primanjkuje. Zato si pomagamo z lastnim materialom in iznajdljivostjo kakor vemo in znamo.«

Moj obisk na »Avtu« se je pravzaprav začel pri Slavku Hočevjarju, šefu prometa. Ves promet se odvija preko njegovih rok. Povedal je, da imajo 45 tovornjakov in 28 prikolic, ki dajo skupno 630 ton. Imajo tudi osem avtobusov. Ker so avtobusi precej iztrošeni, nameravajo drugo leto nabaviti štiri nove avtobuse. Avtobusnih prog imajo osem. Naj povem še to, da je tovariš Hočevjar pri »Avtu« že 9 let.

Naj zaključim. Vsem šoferjem pri »Avtu« želim srečno vožnjo v letu 1960, ostalim članom tega kolektiva pa obilo delovnih uspehov in napredka v podjetju.

K. Oražem

KOLEKTIV PODJETJA

»AVTO«

SPLOŠNO AVTOPREVOZNIŠTVO

KOČEVJE

želi vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem

in dobaviteljem srečno uspehov polno

ново leto 1960

Obvestila delavskih univerz in klubov

DU RIBNICA
 V sredo, dne 6. januarja 1960, bo ob 15. uri predavala v osnovni šoli v Ribnici Vesna Lavrič.
 Tema predavanja je: Kaj pomeni danes vzgajati. Vabimo starše in vse, ki se zanimajo za vzgojo mladega rodu.

Večerna šola za odrasle bo kmalu pričela s poukom. V tej šoli lahko dopolnijo osnovno šolsko izobrazbo vsi oni, ki jo iz raznih vzrokov niso dosegli. Pouk bo v dveh skupinah, in sicer za 5. in 6. razred skupaj, ter za 7. in 8. razred. Pohitite s prijavitelji!

V teku so priprave za gospodinjski tečaj. V ta namen nam nudi pomoč Tajništvo za prosveto OLO v kuhinjskih potrebščinah v vrednosti 30.000 din.

Opozarjamo vse zainteresirane, da se še vedno lahko vpišejo v knjigovodski tečaj.
 Vse informacije dobite v pisarni Delavske univerze v Ribnici št. 58, to je v prtiličju postaje LM.

KLUB DOMA RUDARJEV
 V torek 29. decembra: ob 18. uri predavanje. Tema: »Peto leto alžirske vojne«.
 V sredo 30. decembra: ob 16. uri celovečerni film; ob 18. uri mladinske televizijske oddaje.
 V četrtek 31. dec.: ob 20. uri klubski zabavni večer in silvestrovanje v klubu.

Naročnikom bralcem in dopisnikom želi srečno in uspehov polno novo leto 1960

KOČEVSKI TISK

TEDNIK »NOVICE«, KOČEVSKA ZALOŽBA
 TISKARNA, KNJIGOVEZNIKA

Nogometaši se bodo združili

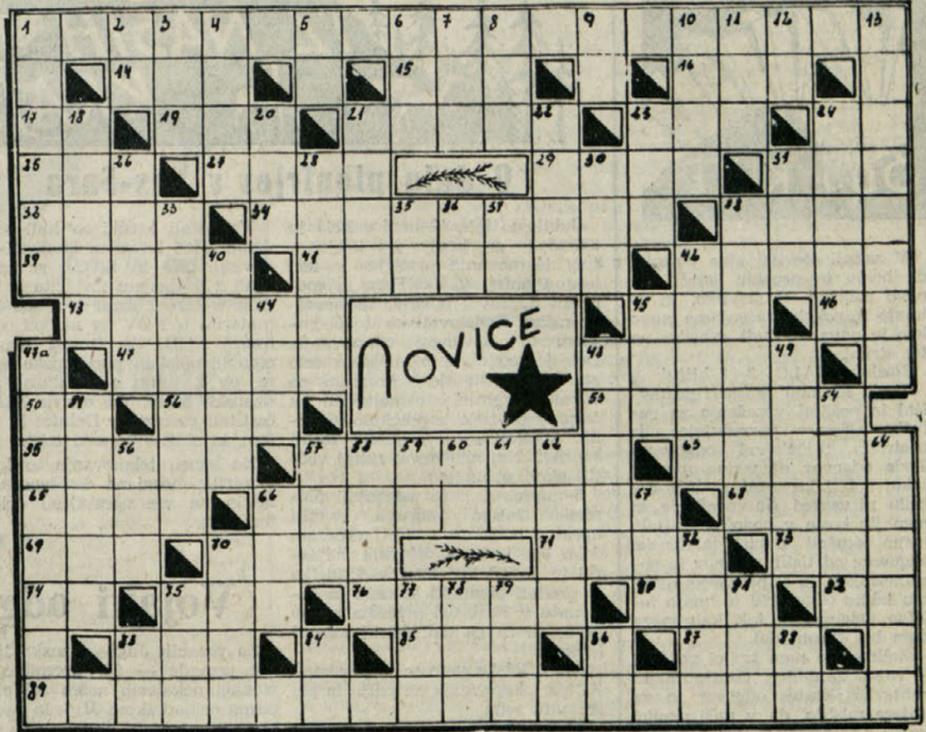
26. decembra je bila v Kočevju pod predsedstvom predsednika Sveata za telesno vzgojo Rudija Moharja seja, na kateri so obširno razpravljali o sedanjem stanju v kočevskem nogometu. Na seji so bili tudi predstavniki NK Rudarja in Partizana. Soglasni so bili, da je dosedanje delo dveh nogometnih klubov cepilo napredek nogometa ter finančna sredstva in povzročalo neprijetne in škodljive razprave. Zato so sklenili, da se bodo združili v eno društvo, ki bo imelo veliko več pogojev za boljše uspehe, na drugi strani pa bodo odpadla dosedanja trenja med nogometaši. Izvolili so iniciativni odbor, ka-

terega vodi predsednik ObLO Janez Rigler, člani so: Boris Mikoš, Alojz Žagar, Rafael Lovrih, Janko Zupan, Franc Korelc, Jože Maver, Nace Andolšek, Pavle Komac in Vinko Zajec.

Iniciativni odbor bo pripravil vse potrebno, da bo še pred 15. januarjem sklican ustanovni občni zbor novega društva.

MLADINSKI PLES

30. decembra bo v Seškovem domu v Kočevju mladinski ples, ki ga organizira pripravljalni odbor mladinskega aktiva Vajenske šole in gimnazije.

Vodoravno: 1. in 89. Novoletna želja uredništva in uprave, 14. darilo, poklon, 15. stara oblika veznika, 16. števniki, 17. pesniška oblika veznika, 19. zgoden, 21. zlo-deji, hudiči, 23. velika nestrupena kača, ki živi v Južni Ameriki in na Madagaskarju, 24. okrajšan podrečni veznik, 25. krvoločna zver, 27. svojilni zaimke, 29. trden, odporen, 31. moško ime, 32. snop slame, 34. legendarna oseba, ki se je za novoletno jelko veselijo predvsem otroci, 38. tovarna žival, 39. vrsta maščobe, 41. tiho govorjenje, 42. žensko ime, 43. pisatelj klasične literature, 45. kurirji, 46. začetnici ameriškega predsednika, 47. milo (v stalnem rektu), 48. vstaja, puniti, 50. znamka težkih tovornih avtomobilov, 52. ime prve slovenske filmske igralke, 53. država v Severni Ameriki, 55. virus, bacil, 57. slovensko mesto, 63. hunski poglavar, 65. masa, ki jo izbruhajo ognjenik, 66. moško ime, 68. nekdanji prebivalec na naših tleh, 69. okrajšano žensko ime, 70. grška počiva, spi, po otroško, 74. tuja krtica za približno, 75. gora v Julijskih Alpah, 76. glas pri treskanju, 80. poželenja, 82. začetek abecede, 83. hudobija, 85. vrsta zemlje, 87. naplačilo.

rodnega heroja, (seškov dom), 30. industrijska rastlina, 31. žuželka, 33. zimsko športno središče v Sloveniji, 35. junaška pesnitev, 36. začetnici priimka imena podpredsednika IS FLRJ, 37. začetnici imena in priimka ameriškega humorističnega pisatelja, 38. onemogočati, zavirati, 40. bodičasta kot osad, 42. žensko ime, 44. letovišče pri Opatiji, 45. svetovno znano kopalnišče v Belgiji, 47. a pozvan, popaljšev, 48. postopek, 49. slika iz preprostega življenja, 51. ne stara, 54. muslimansko moško ime, 56. vrsta vrbe, 57. bajeslovje, mitologija, 58. orodje (srbohrv.), 59. začetnici priimka in imena hrvaškega kiparja realističnih portretov,

60. dva različna samoglasnika, 61. začetnici priimka in imena nedavno umrlega športnega graditelja, 62. del kopnega, obdano z morjem, 64. prebivalec arabskega polotoka, 66. spanje, 67. zver iz družine mačk, 70. kemični element, 72. začinjjen, 75. krtica za krajevni ljudski odbor, 77. druga, enaindvajseta in osemindvajseta črka pod 1. in 89. vodoravno, 78. žensko ime, 79. začimba, 81. oseba iz opere »Ero z Onega sveta«, 83. krtica naše politične organizacije, 84. oznaka za neznanca, 86. simbol za berzilij, 88. vzkliek bolečine.

Križanko je sestavil Vinko Košmrlj

GIBANJE PREBIVALSTVA

DOLENJA VAS
 Rodila je: Oražem Angela, gospodinja iz Prigorice 72 — deklco Bernardo.

Umrila je Palčič Katarina, preužitkarica iz Lipovca 17, stara 79 let.

KOSTEL
 Umrila je Ožanič Ana, kmetovalka iz Grivca 4, stara 80 let.

RIBNICA
 Rodila je Prijatelj Pavlina, gospodinja iz Dolenjih Lazov 31 — deklco Marinko.

Umrli sta: Lesar Ana, roj. Ozvald, preužitkarica iz Brež 31, stara 73 let in Mirača Uršula, zasebnica iz Otavic 25, stara 76 let.

KOČEVJE
 Poročila sta se: Vozlič Anton iz Reber pri Skofljici 5, star 30 let in Sladič Ana, iz Kočevja, Rudnik 12, stara 28 let. Poroko sta sklenila v Grosuplju.

Umrli so: Rudež Jože, osebni upokojenec iz Kočevja, Podgorska ul. 44, star 74 let, Arko Frančiška roj. Grbec, preužitkarica iz Klinje vasi 17, stara 83 let in Klarič Marija roj. Poje, gospodinja iz Dolge vasi 43, stara 37 let.

LOŠKI POTOK
 Rodili sta: Turk Frančiška, gospodinja iz Retij 108 — dečka Janca, v Ljubljani je rodila Turk Jožefa, gospodinja iz Retij 4 — dečka Ladislava.

Umrila je Rus Antonija roj. Austel, gospodinja iz Hriba 55, stara 68 let.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 25. do 27. decembra ameriški barvni cinemascopski film »Zeleni plamen«, 30. in 31. decembra ameriški barvni film »Puščava živi«, od 1. do 3. januarja francoski barvni cinemascopski film »Poslednji raj«, 3. januarja matineja ameriškega barvnega filma »Džubili«.

SVOBODA, Rudnik: 2. in 3. januarja sovjetski film »Križarka Varjag«, 9. in 10. januarja češki film »Na končni postaji«.

KOČEVSKA REKA: 31. decembra ameriški film »Dolina nasilja«.

OSILNICA: 1. januarja češki film »Kratki«.

RIBNICA: 2. in 3. januarja italijanski film »Slamnat moč«, 9. in 10. januarja italijanski cinemascopski film »Možje in volkovi«.

DOBREPOLJE: 2. in 3. januarja angleški barvni film »Zvezda Indije«, 6. januarja ameriški film »Begunci«, 9. in 10. januarja

ameriški barvni visticion film »Kovinska zvezda«, 10. januarja francoski barvni film »Nana«.

PONIKVE: 7. januarja ameriški film »Begunci«.

PREDGRAD: 30. decembra in 1. januarja ameriški barvni film »Preko mnogih rek«, 2. in 3. januarja ameriški film »Jajce in jaz«, 9. in 10. januarja ameriški barvni film »Rdeče podveze«.

VELIKE LASČE: 2. in 3. januarja francoski film »Primer dr. Laurenta«, 9. in 10. januarja amer. barvni film »Nocoj bomo peli«.

ČESTITKE

Svojim staršem, bratom in sestram iz Ajblja želi srečno novo leto Žagar Jože iz Canade.

Družinama Križevci in Plevanovi v Nemčiji čestitajo k novemu letu družina Troha iz Dolge vasi in brat Drago.

Bratu Zbašniku Tonetu, ki živi v Franciji, želijo srečno novo leto sestri Ivanka in Stefka ter Nadica, Dušan, Majda in Stojan. Enako tudi brat Jože, vsi iz Kočevja.

Janež Marti, možu Tonetu in stricu, želijo veselo novo leto družine Zamida, Kogoj in Francka Malnar, vsi iz Kočevja.

Dobremu in skrbnemu možu in atku Francetu Starcu iz Žimaric, ki se nahaja začasno v Stuttgartu (Nemčija) pošiljava prirčne pozdrave in novoletno voščilo: Zelvita ti srečo, uspehe najboljša, da zdrav se nam vrneš in židane volje! Zena Marija in hčerka Stefi.

Ljubemu Janezu Andoljšku iz Jurjevice želijo ob dvojnem praznovanju vse najboljše žena Angelca, oče, mama, Ludvik ter Anton z družino.

Ljubi ženi in mamički Stefki Vlastič iz Cvišlerjev želita za dvojno praznovanje vse najboljše mož Tone in sin Tonček.

Stefki in sinčku Stefku in Dolge vasi želijo za praznik vse lepo, mama, ata, Lojze, Viktor in družina Erent.

Volf Rudolf in Cimerman Ciril, ki služita vojaški rok v Kosovski Mitrovici, V. p. 4931/4, želita srečno in veselo novo leto roditeljem, znanecm ter fantom in dekletom.

Viktorju Šmalcu, ki služi vojaški rok v Šibeniku, želimo za 20 rojstni dan vse najboljše, mama, ata, sestri Francka in Stanka.

Hčerki Micki in možu Matiju, ki živita v Franciji želimo, srečno in veselo novo leto ter ju prirčno pozdravljamo. Starši iz Kočevja.

Dragemu bratu in sinu Jožetu Muhviču, ki živi v Franciji, prav tako tudi stricu Stefanu in njegovi družini, želijo srečno in uspeha polno novo leto mama, brat

Slavko z družino, sestra Micka. Čestitki se pridružuje tudi Vlado.

Hčerki Dragici, možu Gezetu in mali Vesnici želimo obilo sreče in zadovoljstva v novem letu ter jih prirčno pozdravljamo. Starši iz Kočevja.

Jožetu Žagarju in družini Krohrar v Canadi želijo srečno in veselo novo leto starši, tačca, sestre in brat.

Dobri in skrbni mami Tereziji Križnan iz Šalke vasi želijo še mnogo zdravih let ter srečno novo leto hvaležni otroci Zinka, Nace, Vojko, Franc, Stane, Ciril, snahe in šest vnukov.

OBVESTILO

Prebivalce Ribnice in okoliških krajev obveščamo, da bo od 1. januarja 1960 dalje poslovala naša podružnica v Ribnici po temle razporedu: ob delavnih (razen ob ponedeljkih) od 7. do 12. ure in od 13. do 18. ure popoldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure, popoldne pa od 14. do 18. ure. Cenjenim strankam se še nadalje priporočamo.

»Fotolik« Kočevje

Nagradna križanka 1960

Objavljamo Novoletno nagradno križanko, za katero je razpisanih 20 lepih nagrad. Med reševalce, ki nam bodo poslali pravilne rešitve križanke do 6. jan. 1960, bomo na podlagi žrebanja, ki bo istega dne ob 10. uri v prostorih uredništva, razdelili naslednje nagrade:

1. nagrada 3000 din
2. nagrada 2500 din
3. nagrada 2000 din
4. nagrada 1500 din
5. nagrada 1000 din
6. nagrada 900 din
7. nagrada 800 din
8. nagrada 700 din
9. nagrada 600 din

10. nagrada 500 din od 11. do 20. pa so lepe knjižne nagrade.

Rešitve pošljite na naslov: Uredništvo »Novice«, Kočevje, Ljubljanska c. 14 a, p. p. 39. Na spodnji levji del ovitka napišite: Nagradna križanka. Premalo frankiranih pisem ne bomo sprejemali, nerazločno pisanih ali popravljanih rešitev pa ne upoštevati. Križanke v zaprti kuverti lahko oddaste na upravo našega lista do 6. januarja do 10. ure. Izid žrebanja bomo objavili v prihodnji številki, ki izide 9. januarja 1960.

Zahvale

ZAHVALA

Ob nenadni smrti **ARKO FRANČISKE** iz Klinje vasi

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli pomagali ob težkih trenutkih in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zaljujoči: hčerke Frančiška, Karolina in Malči iz Amerike ter Mesojedec Jožefa, Valentin in Tone iz Klinje vasi.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi predrage žene, hčerke in sestree

MARIJE KLARIČ roj. POJE se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, organizacijam občine Kočevje in Dolge vasi: ZK, ZB, SZDL za podarjene vence in rudniški godbi iz Kočevja. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Cilenšku, dr. Perku, sestram Maver Berti in Sercer Slav-

ki, ter ostalim sorodnikom in znanecm za njihovo pomoč.

Zaljujoči: mož Lojze, starši, sestra Fanika, teta in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega moža, četa in brata

JOŽETA RUDEŽA se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo dr. Prevcu, dr. Maroltu in dr. Cilenšku za njihov trud med boleznijo. Neutolažljiva žena Jožefa, sinova z družinama in hčere z družinami.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem za vrnitev izgubljenega denarja Matiju Rogube iz Lopate. Kalčič Milka, Podplamina pri Čabru.

RAZPIS

Rudnik Kočevje razpisuje delovni mesti:
 1. KNJIGOVODJE za delavsko uslužb. restavracijo
 2. KNJIGOVODJE osebnih dohodkov
 Nastop službe takoj oziroma po dogovoru. Osební dohodki po tarifnem pravilniku podjetja. — Kandidati naj pošljejo vloge na vodstvo podjetja do 5. januarja 1960.

OBVESTILO

Zaradi praznovanja praznika »NOVO LETO« obveščamo vse potrošnike, da bodo trgovine poslovale: **V ČETREK, DNE 31. DECEMBRA 1959** bodo trgovine odprte neprekinjeno od 8. do 17. ure.

1., 2. in 3. JANUARJA 1960 bodo trgovine zaprte, razen mlekarne, ki bo odprta 2. in 3. januarja od 6. do 10. ure popoldne.

Zaradi inventure pa bodo dne 4. januarja zaprte vse trgovine, razen trgovine »Preskrba«, ki bo na ta dan odprta kot običajno. Trgovine z neprehranbenim blagom pa bodo zaprte do 5. oziroma 9. januarja.

Nadalje obveščamo vse koristnike potrošniških posojil, da od 1. do 20. januarja 1960 novih potrošniških posojil ne bomo odobraval.

Prošnje za nova posojila pa bomo sprejemali tudi v tem času. Ravno tako bomo sprejemali predplačila oziroma plačila rednih obrokov.

TRGOPROMET, KOČEVJE

KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA

PODRUŽNICA Kočevje

Želi vsem svojim komitentom in ostalim državljanom srečno in uspehov polno novo leto 1960

Delavci, nameščenci, dijaki in učenci! Vlagajte svoje prihranke pri Komunalni banki, ker s tem koristite sebi in skupnosti!

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Matija Cetinski. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14 a, telefon uredništva in uprave 3-89. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati vnaprej. Za izozemstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-713 pri Komunalni banki Ljubljana, podružnica za Kočevje 1-265

V zadnji številki smo omenili, da bomo ta prostor določili za novo rubriko. S številko, ki jo imate v rokah, začnemo novo leto in nova bo tudi rubrika na tej strani.

Naslov: HALO! 3-89 kliče! Vsak, ki nam je sedaj postavil in pošiljal vprašanja za rubriko »Novice posredujejo«, je nestrno pričakoval odgovora. Toda odgovor ni vedno mogoče takoj dobiti ker tudi urednik rubrike ni vseved. Na vprašanja, ki nam jih boste v bodoče pošiljali, bomo skušali dobiti telefonske odgovore od tistih ustanov in posameznikov, ki bi po našem mnenju lahko odgovorili in imajo telefon. Odgovor bo tak, kakršnega nam bo klicani dal.

Zelimo, da nam bralci pošiljajo ruzna zanimiva vprašanja, ki zahtevajo kratek odgovor in za katera mislijo, da v naši okolici lahko kdo odgovori nanje. Vprašanja pošljite na naslov: Uredništvo »Novice«, Kočevje, p. p. 39 ali pa po telefonu na številko 3-89.

Halo, tu 389! Je tam 244, uprava Mlaka?

Je. Gospodinja v Kočevju se pritožuje, da zadnji čas vedno manjka mleka in še tisto, ki je naprodaj, se skisa. Nek Vaš delavec je skupini gospodinj rekla, da mleka zato manjka, ker imate na Mlaki veliko telet. Gospodinja sprašuje: kdo ima prednost?!

2-44 odgovarja: nepričakovano smo dobili veliko telet. Vsako telet, dokler se ne privadi, potrebuje dnevno po 6 litrov polnomastnega mleka. Po enem tednu dobijo teleta posneto mleko. Glede ostalega se obrnite na tovariša Kampiča, telefon 215.

Halo, tu 389! Je tam 215. Ja. Tovariša Kampiča prosim! (Čez dve minuti) Ga ni doma!

Halo, tu 389 Kočevje! Je tam 36 Ribnica?

Je. Zanima nas, kje in kako boste Ribničani silvestrovali in kaj so v ta namen pripravile organizacije?

36 Ribnica odgovarja: Partizan bo pripravil zabavni spored v prostorih Doma Partizana. Tu bo Novo leto pričakalo veliko naših ljudi. Nekateri bodo doma, drugi v gostilnah, nekatere pa bo vzdrnilo novoletno jutro v postelji. Za šolarje smo organizirali dva posebna vlaka, ki bosta nad 700 otrok popeljala na ogled prireditve dedka Mraza v Ljubljani. Se posebej pa bo šola pripravila program, in sicer igrice Rdeča kapica.

Halo, tu 389! Je tam Trgopromet?

Da! Bo letos kaj popusta v vaših trgovinah za Novo leto? 276 odgovarja: Ne! Popust bo samo za otroke ob prireditvah dedka Mraza.

Halo, tu 389! Je tam 02. Da! Je res, da so se v Kočevju pojavili ponarejeni bankovci po 500 dinarjev? V Kočevju še ne!

O delu pionirjev v Vas-Fara

Jubilejno leto 40-letnice ZKJ in SKOJ je pri kraju, pri kraju je tudi tekmovanje pionirjev v tem letu. Pionirji v Vas-Fara so spomladni napravili obširen tekmovalni načrt. Sodelovali so v občinskem in okrajnem tekmovanju. Delo je zajelo vse pionirje ter celo starejše. Zastavljeni program so v celoti uresničili, v marsičem pa še presegli. Delo je potekalo v različnih kroških in v pionirski šolski zadrugi. Naj navedemo nekaj večjih akcij pionirjev:

5. marca t. l. so ustanovili pionirsko šolsko zadrugo, izvolili upravni odbor in sprejeli program dela. Vse leto sta delovala sadjarški in poljedelski krožek. Pridelke so prodali pionirski koloniji in internatu v Fari, del pridelka pa so predelali in ga dali šolski mlečni kuhinji.

Člani šolske zadruge so pomagali KZ pri okopavanju na polju in pri spravi sena.

9. maja so vsi pionirji sodelovali na partizanskem pohodu preko Stružnice na Prežo, kjer so Italijani zverinsko pobili 16 domačinov. Spetoma so obiskali Državno posvetilo »Snežnik« in si tam ogledali hleve, živino in poljedelske stroje. Imeli so tudi še več drugih daljših ali krajših izletov. Med drugim so obiskali znamenito Taborsko steno nad Zurgami, si ogledali bolnice na Stružnici, povzpeli se na Kuželč, si ogledali kosteljski grad ter tam praznovali Zelenege Jurija.

Na šoli so delovali dramatski, recitatorski, pevski, zgodovinski, zemljepisni, prirodoslovni, gasilski in šahovski krožek.

Dramatski krožek je naštudiral igrice »Jezusovi apostoli« in z njo nastopil v Tednu mladosti; skupno z recitatorskim in pevskim zborom, pa je pripravil osrednjo akademijo v čast 40-letnice ZKJ in SKOJ ter proslave ob drugih državnih praznikih. V spomin kasnejšim rodovom so pred šolo posadili spominsko lipo.

Vsi ostali krožki so tudi pridno delali. Med letom so študirali zgodovino ZKJ in SKOJ, se seznanjali z življenjem tov. Tita in naše hrabre JLA. Zbirali so zgodovinski material iz NOV ter na šoli odprli muzej NOB. Ob Dnevu žena so pionirji obiskali partizanske matere, ob 4. juliju pa zaslužne partizanske borce. Ob dnevu JLA so častitali garniziji v Delnici in fantom, ki služijo vojaški rok.

Na koncu tekmovanja so lahko pionirji ponosni na dosežene uspehe in na vse opravljeno delo v tem letu.

V. M.

Vojaki odgovarjajo na pozdravna pisma

Za praznik Jugoslovanske ljudske armade — 22. december, so pionirji nekaterih naših šol pisali pisma pripadnikom JLA. Iz pisemc, ki so jih napisale drobne roke pionirčkov, veje ljubezen do pripadnikov obojestranih sil. Preberite kaj so napisali učenci in učenke III. b razreda osnovne šole »Jožeta Šeška«, Kočevje.

Tovariš Zvonko!

Bliža se 22. december, praznik JLA. K prazniku Vam iskreno čestitamo, čeprav Vas osebo ne poznamo.

Obiskujemo 3. razred osnovne šole v Kočevju. Zelo nas zanima, posebno dečke, kakšno orožje imate, kako izkoristite svoj prosti čas — zanima nas kakšno je življenje v Armadi. Prosili bi Vas, če nam na naše pismo odgovorite. Želimo Vam, da bi ta praznik naše Armade kar najlepše praznovali. Mi bomo imeli proslavo v kinu »Jadrans«. Gledali bomo tudi film o naši Armadi.

Prav lepo Vas pozdravljamo učenci III. b razreda. Vam in vašim tovarišem želimo mnogo uspehov. Pričakujemo Vaš odgovor.

Slede podpis: Benčina Dragica, Mejak Alenka, Kogoj Majda, Su-

DVE IZ RAJNDOLA

Če potnika zanes: v Rajndol bo gotovo opazil hišo številka 4 (še nezazidana stavba) in videl, kako propada. Nova vrata, okna in drugo je v neredu. Poleg tega pa uničujejo te stvari vaški otroci na razne načine. Po vsem tem kaže, da ni za omenjeno stavbo nič odgovoren, kar pa ne more biti res. Lastniki stavbe naj bi se v bodoče bolj zanimali in zaščitili stavbo.

Pa še drug primer neodgovornosti za družbeno lastnino. V Rajndolu pred skladiščem že nekaj mesecev vedrijo pod milim nebom deli vozov in drugo, last KGP. Ali ni škoda, da se stvari uničujejo, namesto, da bi jih spravili pod streho.

šteršič Janez, Podpečan Albert, Kosec Mirko, Mlakar, Peterlin, Lavrič, Deržek, Svagelj, Vodušek, Makater, Leban, Mlekuž, Zamida, Jelko, Pirc, Kastelic, Zlatka Branko, Helmič, Muhič, Kužnik, Znidaršič, Pavlič in Likar.

Vojak Zvonko pa pionirjem odgovarja potom našega lista takole:

Dragi pionirji!

»Hvala vam, ker ste se spomnili na mene in mi čestitali ob dnevu JLA — našemu prazniku.

Zanima vas orožje naše Armade in naše življenje. O tem bi vam lahko dolgo pripovedoval. Oboroženi smo dobro. Imamo puške, brizostrelke, mitraljeze, tanke, topove vseh dimenzij, skratka, imamo vse kar je potrebno čuvvarjem naše domovine. Kaj več o tem ne bi pripovedoval, ker moramo pripadniki JLA čuvati vojno tajno.

Vojaško življenje je, dragi pionirji, precej naporno, vendar se človek hitro privadi nanj. Služiti v JLA si štejemo vsi njeni pripadniki v čast in ponos.

Razvedrila imamo dovolj. Ob prostem času igramo nogomet, odbojko, šah, biljard, namizni tenis in druge športne igre. Tudi knjige radi prebiramo.

Se enkrat se vam lepo zahvaljujem za čestitke. Prav lepo vas pozdravljam in vam želim obilo veselja ob novoletnem praznovanju.

Vojak Zvonko iz Karlovca

Pa še drug odgovor vojakov, ki služijo vojaški rok v Batajnici učencem in učenkam VI. a razreda šole »Jožeta Šeška« Kočevje. Tako le pišejo:

»Prejeli smo vaše čestitke za naš

Šeškov teren - med najboljšimi

Na občnem zboru Socialistične zveze Šeškovega-Kolodvorskega terena in Trate, se je zbralo nad sto članov. Zboru je prisostvoval tudi republiški poslanec Karl Grm. Po poročilu predsednika odbora SZDL Staneta Poljanška o delu odbora v preteklem letu, je Drago Benčina seznanil člane o posebnostih novih zakonov na področju stanovanjske politike.

V Šeško-Kolodvorskem terenu imajo od 630 volivcev skupno 550 članov SZDL. To organizacijo štejemo med najboljše v mestu. Pri ureditvi Cankarjeve in Šeškove ulice so prispevali člani 2034 prostovoljnih delovnih ur.

O čem so govorili v razpravi? Zanimali so se za razne zadeve. Ljudi zanima, kako bo za naprej s posojili za gradnjo stanovanjskih hiš. Brez dvoma, tako je bilo tomlačno na zboru, bodo imele prednost pri dodeljevanju posojil za gradnjo stanovanj stanovanjske zadruge.

Zanimali so se tudi za komunalno dejavnost. Iz poročila je bilo razvidno, da je v bližnji Kemične tovarne predvideno kopališče oz. bazen. Določen je tudi investicijski program, vse ostalo pa je še v povojih. V načrtu je tudi sodobna pralnica v stari mlekarni, kakor tudi kopalnica. Sredstva za gradnjo so obljubljena.

Govorili so tudi o regulaciji Rinže, da bi bila v poletnih mesecih bolj uporabna za kopanje. Predvidena dela za ureditev Rinže naj bi pospešili. Ugotovili so tudi, da bo potrebno v Kočevju za gradnjo novih šol, ker so sedanje prenapolnjene. Pristojni organi, tako je bilo povedano na zboru, naj bi usmerili razpoložljiva sredstva v prvi vrsti v ta namene.

Na zboru so razpravljali tudi o drugih tekočih vprašanjih s katerimi se ljudje srečujejo. Potem so predlagali iz vrst članov najboljše za kandidate za nov odbor, ki ga bodo izvolili na tajnih volitvah 10. januarja.

S PODGORSKEGA TERENA

Udeležba na zboru je bila zadovoljiva. Iz poročila o delu starega odbora je bilo razvidno, da je odbor dobro delal. Na sejah so obravnavali vrsto problemov, tako o komunalnih vprašanjih, vključevanju novih članov itd. Kakor je bilo opaziti, so organizacijska vprašanja dokaj uspešno reševali, premalo pa so storiili na področju politično-ideološkega dela. V živih razpravah so se pogovorili o raznih komunalno-krajevnih vprašanjih ter naloga in delu SZDL v bodoče. Izbrali so tudi kandidate za nov odbor, izmed katerih bodo na bližnjih volitvah izvolili nov odbor SZDL.

Klaričevi Micki v spomin

Spomin mi hiti v leto 1936, ko me je takratni klerikalni režim pomel učiteljevat v Borovec. In ko smo se začeli takrat zbirati Slovenci za borbo proti vedno večji hitlerjevski ekspanziji v tem koncu naše slovenske zemlje, me je pot zanesla tudi v znano napredno hišo Slovenca Pojeta v takratnem Sp. Vecenbahu, današnjem Mokrem potoku. Takrat sem spoznal tudi pokojno Micko, ki ji je bilo 15 let. Ko sem takrat ustanovil v okviru podružnice CMD pevski zbor, je v njega takoj vstopila tudi ona, ki je ves čas delovanja bila njena marljiva in dobra pevka. Toda, ni bila le pevka. Udeleževati se je začela v raznih panogah takratnega našega političnega in kulturno-prosvetnega življenja in tem delu Kočevske ter se kot zavedna Slovenka vključila ob napadu na našo državo v vso predanostjo naši stvari skupno s svojo družinico. Kmalu je bila sprejeta v SKOJ in vodila je mladinsko organizacijo ter vzgajala svoje vrstnike in vrstnice v zavedne mladince in mladinke, ki so vsak dan bolj in bolj vstopali v novo življenje — v borbo proti okupatorju. Njihova hiša je bila vedno prijeten dom naših partizanov in naša Micka je naredila marsikak korak in kazala pot našim borcem. Ni se strasila tudi nalog, ko je morala v Moravo, kjer so bili Italijani ali v Nove Lazi, kjer je komaj ušla sovražnikovim kroglam. Seveda je okupator kmalu zvedel za njeno delo in morala je vsa družinica v Kočevsko Reko — za »žico«, očeta pa so odgnali v internacijo. Pa tudi to je minilo. Ko je napačila nova svoboda po italijanski okupaciji, je naša Micka ponovno zaživela v vse večji sili in borbenosti. Sodelovala je pri delu mladinske organizacije in se še posebej vrgla na organizacijsko delo v kulturno-prosvetni dejavnosti takratnega sektorja Kočevska Reka. V samem kraju je bila voditeljica tega dela in ni bilo mitinga, da ne bi nastopila njena mladina

s kakšno njeno točko, saj je pisala pridno priložnostne skeče, jih tudi režirala in še sama igrala, vodila pa je še zborček. Mnogo pa je tudi pomagala v ostali dejavnosti sektorja, v mladinski organizaciji in OF. Ko so bile leta 1944 volitve, je postala naša Micka prva predsednica kraj. ljud. odbora v Vecenbahu in prav vestno vodila to delo, poleg tega pa je še našla čas za ostalo dejavnost in kurirske posle. Marsikakšne težave so jo težile, toda ni oklevala in pogumno jih je izvršila. Zato je bila tudi sprejeta v Partijo, saj je to tudi zaslužila v polni meri. Svoboda je bila tudi za njo velika nagrada in ko se je poročila z oficirjem Lojzutom Klaričem, s katerim ju je vezala tako predvojna kot medvojna dejavnost, sta na Primorskem nadaljevala z delom pri naši obnovi in tudi naša Micka je bila v svojem kraju med prvimi žerami. Toda teško delo odgovornosti med vojno, so ji zrahljali zdravje in po težki bolezni je končala svoje bogato življenje in delo. Dala je sama sebe domovini, naši stvari. Draga naša Micka! Hvala Ti za požrtvovalno delo in Slava!

Marjan Tratar-Učo

PRAZNOVALI SO

Kakor vsako leto, so tudi letos dobrepoljski pionirji lepo proslavili praznik Republike. Predstavniki pionirske organizacije so čestitali Kmetijski zadrugi, »Apnenici«, Zdravstveni postaji, Občinskemu ljudskemu odboru, Ljudski mlinci in drugim. Zeleli so jim veliko uspehov pri nadaljnjem delu. Pri vseh so bili lepo sprejeti in bili obdarovani. Za darila se lepo zahvaljujejo.

28. novembra dopoldne so imeli proslavo. Na odru so stali mali cibicani, ki so bili sprejeti v pionirsko organizacijo. Malčki so se držali svečano. Po svečani zaobljubi so jim člani pionirskega štaba zavezali pionirske rutke in jim naredili titovke na glavo. Bilo je lepo.

Zadnje jesensko sonce je privabilo na pomenek pred hišo stare Malogorjarje iz Loškega potoka. Pridružili so se jim tudi vnuki in vnukinje. Fotograf Božič iz Kočevja je izkoristil lepo priliko in jih »pritisnil«. Žal pa prvega od leve strani fotografije, Alojza Bambiča, ni več med živimi. V času, ko smo pripravljali fotografijo za tisk je umrl

VSU NA PREDAVANJA!

Vabimo vse prebivalce Ribnice in Kočevja, da se masovno udeležijo vseh zanimivih predavanj, ki jih pripravlja Delavska univerza.

prvi sovražni vojaki. Ljudje so jih opazovali z začudenjem in bojaznijo, kajti njihov prihod je pomenil spremembo v vsakdanjem življenju, pomenil boj za življenje, pomenil bunkerje, žične, ovire...

Kmalu po prihodu sovražnih vojakov so si ljudje začeli skrivnostno šepetati med seboj. Marsikdo je videl kje daleč na gmajni čudno oblečene ljudi s puškami, ki se še niso upali svobodno prikazati blizu vasi. Tudi domačini so izginjali in za večino od njih se ni točno vedelo, kje so. Ljudje so si šepetali, da so odšli iz partizane, to je v novo vojsko, ki se bo borila proti tem vojakom, ki so bili po vaseh. In res! Kmalu so se začeli sovražni vojniki utrjevati, gradili so si močne bunkerje in povpraševali so za domačini, ki so nenadoma izginjali. Vedno pogosteje so bile tudi novice, da se je pri tej ali oni hiši pojavil partizan in da je dobil hrano za tovariše, ki so bili v gozdu. Teh je bilo vedno več. Kmalu so se spuščali v ostre boje s sovražnikom. Tem bojem so sledili pozigi vasi, izgoni ljudi v internacijo,

odkoder se mnogi niso vrnili. A domačini so še vedno izginjali iz gozdove. Mnogi so bili ubiti, toda to ljudi ni ustavilo, da se ne bi še dalje vključevali v borbo. Nekje je moral biti konec tudi temu trpljenju, moral...

In zopet je prišla pomlad kot toliko drugih, vendar drugačna, drugače lepa. Sovražni vojniki so izginili, vasi so se začele spreminjati, iz ruševin je raslo novo življenje. Ljudje so zopet mirno zaživeli. Mladi rajši odhajajo v mesta in šole, v industrijo, kajti v njej vidijo bodočnost.

A v kraje, kjer so se borili še vedno radi prihajajo stari borci. Bil sem doma na počitnicah in sem se ravno pripravil, da grem k sili. Tisti dan je bil vroč in dopoldan je kar lilo od mene. Opoldan sem doma počival. Zunaj sem slišal, da se mati z nekom pogovarja. Nato me je poklicala. Šel sem ven in zagledal krepkega moža, nasmejanega in s sončnimi očali v rokah.

»Poglej, pred sabo imaš prvega partizana, ki sem ga jaz videla v

naših krajih,« mi ga je predstavila mati.

Krepko mi je stisnil roko.

»To je tovariš Zorko, saj sem ti že večkrat pravila o njem.«

»Glej no, kako je zrasel. Takrat, ko sem bil tu pri vas, si bil še čisto majhen. Oh, da, takrat...« se je nasmehnil in zopet nenadoma zresnil. »Sedaj se smejem, ko se vsega spominjam in vam pripovedujem, kako je bilo nam v gozdu. Toda — skoraj bi se rajši razjokal. Takrat nam ni bilo do smeha, ne, za smeh nismo imeli časa. In kako kaj živite sedaj?«

Pogovor se je razvil sam od sebe.

»Kako živimo? Pač, tako, že gre. Saj veste dobro, kakšno je življenje v teh krajih. Ni lahko, pa tudi najtežje ne. Gre na boljše. Dobili smo elektriko, avtobus vozi do nas, mogoče bo prodirla celo televizija. Same stvari, ki jih prej nismo imeli. Kar nas je starejših, se še vedno držimo zemlje, mladina pa rajši odhaja v šole. Le naj gre, saj drugega ji dandanes ne kaže kot da se uči.«

»Veste, zelo rad se vračam v te kraje. Tu sem preživel leta vojne in tu so mesta, ki me za vedno vežejo nase. Na primer Taborska jama in še mnogo drugih. Saj je boljše, da ne govorimo o tem. Boljše bo tako, ker me vedno spreleti še bo tako, ker me vedno spreleti še bo tako, ko se spomnim na vse to.«

»Ali boste za dalj časa ostali pri nas?«

»Niti ne. Nameravam namreč obiskati vse kraje v bližnji in daljni okolici. Najprej bom šel v Taborsko jama in od tam še v ostale kraje.«

Se in še smo govorili in obujali drobce iz življenja med vojno. Končno se je tudi tov. Zorko poslovil. Zaupal nam je na koncu, da je sedaj v službi JLA in da ima čin podpolkovnika. Prepričan sem bil, da ga bom še kdaj videl. Odpravil sem se na delo. Vročina je bila najhujša, saj smo bili sredi poletja in v prvih popoldanskih urah. Kmalu bo tu jesen in treba bo nazaj v šolo. Zatem bo prišla zima in pomlad... še mnogo pomladi.

Ivan Urh

Srečanje

Vasi pod Medvedjakom so daleč od večjih prometnih in industrijskih središč. Ljudje se večinoma preživljajo z delom v gozdu ali s tistim, kar pridelajo na zemlji, ki ni najbolj rodovitna. Toda stare oblike življenja se vedno bolj umikajo novim. Mladina odhaja v šole, le starejši se še držijo zemlje. V narodnoosvobodilnem boju so našli partizani v teh krajih skrivnara in varna zatočišča.

Nad vasi pod Medvedjakom je vladal mir, zlovesč mir. Bilo je v letih pred drugo svetovno vojno. Bil je to tisti mir, ki pritiska na ljudi in se zdi, da bi ga lahko z roko otipal, mir, po katerem se včasih stoži mestnemu človeku, navajenemu hrupa, smradu tovarniškega dima in sivih zidov. Ljudje v teh vaseh so mirno opravljali svoje delo, ni jih motil hrup zunaj in komaj je kdaj kdaj dospela

do njih kaka novica iz sveta. Zima je bila mimo in narava se je začela prebujati v vsej svoji lepoti. Bukev še ni ozelenela, le tu in tam je iz zemlje poganjal teloh in prvi naznanjal preobrat in novo življenje v naravi. Pomladanski veter je zavel preko gozdov, jih vzdrnil, da so zašumeli in zaječali, ter tako izvajljali v ljudskih hrepenenjih, željo za nečim daljnim, tako daljnim, kot je bil veter, ki je prihajal do njih. Mnoge je ta želja res odpeljala v širni svet, kjer so si iskali boljše življenje. Odhajali so v Francijo, Ameriko in kdo ve kam še. Tako je bilo skoraj vsako pomlad, saj res, skoraj vsako pomlad...

Nenadoma je v to mirno življenje tresčilo kot iz jasnega. Vojna! Kaj vse je ljudem pomenila ta beseda. Ubijanje, glad, izgnanstvo. V vasi pod Medvedjakom so dospeli